Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 103 (6. 592) 1988 йил 5 май, пайшанба. Баҳоси 3 тийин.

XIX

Янгиланиш йўлидан

Илғорларга тенглашиб

✦ Шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасига қарашли 2-маршрутли такси корхонаси коллективи апрель ойи планини муддатидан илгари бажариб, йўловчиларга 6 минг сўмликдан ортиқ хизмат кўрсатди. Ҳозир корхона дарвозасидан ҳар куни 215 та маршрутли такси чиқарилиб, бу машиналар бир кунда 60 минг йўловчининг манзилини яқин қилмоқда. Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб кутиб олишга аҳд қилган шофёрлар сони корхонада ортиб бормоқда. Илғор шофёрлар кунлик ва ойлик топшириқларини 120—125 процент қилиб адо этишмоқда.

✦ 3-экспериментал такси паркининг ҳайдовчиларидан Б. Исмоилов, М. Қодирбеков, Х. Тўрахонов, А. Тугаев сингари ҳайдовчилар Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини меҳнатда самарали ютуқлар билан кутиб олишга аҳд қилиб ишлашмоқда. Бу пешқадам ҳайдовчилар шу кунларда келгуси йил ҳисобига ишлашмоқда.

✦ 3-автобус парки дарвозасидан ҳар куни аҳолига хизмат кўрсатиш учун 31 маршрут бўйлаб 225 дан ортиқ автобус чиқарилмоқда. Булардан 14 таси бригада пудрати асосида ишлаётир. Бундай янгиликнинг қўлланиши коллективнинг иш унумини оширди, ўз-ўзини таъминлаш даражасини кўтарди. Ҳозир М. Мадалиев. Ш. Холмуҳамедов, Б. Жалолов, Й. Муқимов, Э. Мирзабоев каби корхона пешқадамлари Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси очиладиган кунгача уч йиллик планни бажаришга аҳд қилиб ишлашмоқда. Корхонада илғорларга тенглашиш учун ҳаракат қилаётган ҳайдовчилар кўпайиб бормоқда.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига делегатликка номзодлар

Тўқимачилар вакили

Мамлакатимиз коммунистларининг бўлажак анжуманига тайёргарлик ҳал қилувчи босқичга кирмоқда. Аввал хабар қилганимиздек, конференцияда республикамиз партия ташкилотларидан 178 делегат иштирок этади. Айни кунларда меҳнат коллективларида делегатликка номзодларни тавсия этиш қизғин давом этмоқда. Меҳнаткашлар ўзларининг энг яхши авангард, новатор, қайта қуришнинг олдинги сафида бораётган муносиб коммунистларининг номзодларини делегатликка кўрсатмоқдалар.

Кеча Тошкент тўқимачилик комбинатининг 2-йигирув фабрикаси «Қизил бурчаги» янада гавжумлашиб кетди. Ишчилар ўзларининг энг яхши вакили номзодини делегатликка кўрсатиш учун бу ерга тўпландилар. Ишчилар, коммунистлар ҳеч иккиланмасдан ўзларининг энг яхши вакили — йигирувчи Валентина Васильевна Эргашеванинг номзодини тавсия этдилар. Одамохунлиги билан тўқувчиларнинг қалбига сингиб кетган Валентина Эргашеванинг ўзи ҳақиқатан ҳам буни кутмаган эди. Ишчилар қизғин мунозаралардан сўнг унинг номзодини кўрсатишди. Делегатликка номзод сайлаш ошкоралик ва демократия руҳида ўтди. Валентина Эргашева ўз ҳаяжонини босолмасди. Ахир унга бугун жуда катта ишонч билдирилаётган эди.

— Валентина Васильевна кўп йиллардан буён фабрикамизда меҳнат қилади, — дейди 2-йигирув фабрикаси партия комитети секретари Каромат Ёқуббоева. — Меҳнатсеварлиги туфайли эл оғзига тушди. Комбинатнинг энг яхши йигирувчисига айланди, иш вақтидан унумли фойдаланади. Ўз малакасини тинмай ошириб боряпти. Илғор иш усулларини кенг жорий этмоқда. Нормадагига нисбатан бир ярим баравар кўп дастгоҳга хизмат кўрсатяпти.

Ҳақиқатан ҳам халқимиз «Меҳнат қилган — элда азиз», дейди. Валентина Васильевна чиндан ҳам меҳнаткаш аёл, ҳақиқий коммунист. Ўн биринчи беш йилликда ўн йиллик топшириқни адо этди. Ана шу меҳнатдаги ютуғи учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Ўнинчи беш йиллик якуни бўйича олган «Шавкатли меҳнати учун» медали ҳам унинг кўксини безаб турибди.

Тошкент тўқимачилик комбинати меҳнат анъаналарига бой. Бу ерда тез-тез янгидан янги ташаббуслар туғилиб туради. Ана шу ташаббусларнинг ижодкорлари оддий ишчилар, коммунистлардир. Корхонада Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига ҳам ишчилар ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олганларида, уларнинг орасида Валентина Эргашева ҳам бор эди. У биринчилардан бўлиб, ана шу шонли санагача беш йилликнинг тўрт йиллик планини бажаришга аҳд қилди. Айни кунларда у 1989 йилнинг декабрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Яхши кишилар тўғрисида коллектив доимо завқ-шавқ билан, жўшиб гапиради. Кечаги йиғилишда ҳам тўқувчиларнинг бири олиб, бири қўйди. Валентина Васильевна тўғрисида илиқ, самимий гапларни айтишди. У бир неча марта халқ депутатлари Фрунзе район Советининг депутати бўлган. Ўзбекистон Компартияси Фрунзе район комитети аъзоси, ёшларнинг мураббийсидир. Жамоат ишларига у доимо вақт топади, улгуради. Энг муҳими у ўз вақтини тўғри тақсимлай билади. Муваффақиятларнинг ҳам калити ана шундадир.

— Валентина Эргашева бизнинг фахримиз, — дейди 2-йигирув цехи бошлиғи Йўлдош Полвонов. — У ҳар бир ишда бошқаларга ўрнак бўла олади. Ўз ишини севади. Ишлаб чиқараётган маҳсулотининг ҳаммасини биринчи тақдимдаёқ биринчи сортга топширмоқда. Цехимизга келаётган ёшларнинг кўпчилиги Валентина Эргашеванинг шогирдларидир. Биз бугун унга жуда катта ишонч билдирдик. Ўйлайманки, у албатта комбинатимиз коллективининг юксак ишончини оқлайди.

Тўхтамурод ТОШЕВ.

СУРАТДА: йигирувчи Валентина Васильевна Эргашева қизи — Тошкент политехника институти студенти Раъно Эргашева билан.

Рустам Шарипов фотоси.

Бугун—Матбуот куни

Туб ислоҳот босқичлари

Икки юз директор савол бермоқда

Ўзбекистон ССР енгил саноат министри Э. А. Таймазов билан унинг соҳа раҳбариятидаги ҳамкасблари одатдагидек президиумдан жой олдилар, лекин анъанавий доклад ўрнига... залдагилар гапира бошлашди. Корхоналар ва бирлашмаларнинг икки юз нафар директори хўжалик юритишнинг янгича шароитларига ўтиш, меҳнатга ҳақ тўлашнинг янгича принциплари, давлат корхонаси тўғрисидаги қонун кучга кирганлиги муносабати билан тўрт соат мобайнида савол устига савол ёғдирдилар...

Ҳаётнинг ўзи мана шундай суҳбат ўтказишни тақозо қилди. Раҳбар ходимлар ўқиши бир неча марта ўтказилди. Ишлаб чиқилган программаларга мувофиқ, корхоналарда семинарлар бўлди. Лекин қарорлар ўрганиб чиқилгандан кейин ҳам тушуниб бўлмайдиган жойлари жуда кўп эди.

— Маҳсулотнинг 100 процентига ҳам давлат буюртмаси олинди. Қувватларга қараб гапирадиган бўлсак, уни бажара оламиз. Лекин пачаваси шуки, бу буюртмаларнинг моддий таъминоти 70,60 ва ҳатто 30 процентгина таъминланган. Бу ёғи қандоқ бўлади?

— Савдо-сотиқ билан муносабатлар мушкуллашиб кетди. Бизнинг маҳсулотимизни улгуржи нарх билан харид этишади-ю, аммо жарималар чакана нархлар билан солинади. Илгари бунга чидаб келардик, энди хўжалик ҳисобида буни адолатли деб бўладими?

— Қурувчилар объектларни битказиш муддатларини кечиктирар эканлар, жаримани қурилиш-монтаж ишлари нархидан тўлайдилар. Биз бўлсак ишга тушириш муддати кечикканлиги сабабидан маҳсулот чиқарилмаганлиги учун бутун объект қимматидан келиб чиқиб ҳисоблашамиз. Буни мантиқий деб бўладими?

Бундай масалалар кўп. Шуларнинг кўпидан илгариги вақтларда бўлганидек, «Яхшироқ ишланг!» деб «қочиб қолиш» мумкин бўларди. Гарчи бу талаб ҳам ўз кучида қолаверади. Лекин хўжалик ҳисобидаги муносабатлар корхона раҳбарларининг ўзларинигина яхши ишлашга ўргатиб қолмайди. Тошкент тўқимачилик комбинатида, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик бирлашмасида, «Малика» трикотаж бирлашмасида, кўнгалантерея ва спорт моллари бирлашмасида хўжалик ҳисоби цехлар, бўлимлар, хизматлар даражасида ҳам амал қилмоқда.

Сифат ўз йўли билан-ку, эндиликда олинган фойданинг ҳам, кўрилган зиённинг ҳам аниқ ҳисобини олиб боришга тўғри келмоқда.

Шундай қилиб, берилган ҳар бир конкрет саволга конкрет жавоб қайтарилди. Лекин анча мураккаб проблемалар ҳам бўлди, министрлик раҳбарлари уларни ҳал этиш хусусида бирон-бир конкрет жавоб беролмадилар.

— Буюртмаларни материаллар билан таъминлаш масаласини Иттифоқ ҳукумати олдига қўйдик, — деди министр. — Жарима жазолари тўғрисидаги масалалар илтимосимизга кўра ҳозир СССР Молия министрлиги билан СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетида кўриб чиқилмоқда...

Ҳозир республика енгил саноатидаги аҳвол мушкуллигини ҳамма билади. Соҳадаги хўжалик ҳисобининг дастлабки натижаларини кўринг. Биринчи кварталда халқ истеъмол моллари плани 10 миллион сўм ошириб бажарилди. Савдога 105 миллион сўмлик мол берилди, бу ўтган йилнинг шу даврида берилган моллар ҳажмидан 15 процент кўпроқдир.

— Биз корхоналарнинг бош экономистлари, сотиш ва капитал қурилиш хизматларининг бош бухгалтерлари, бошлиқлари билан шундай суҳбатлар ўтказдик. Эндиликда директорлар билан суҳбат ўтказяпмиз,—деди министр. — Мутахассислар олган ахборотлар уларнинг масалаларни чаққонроқ ҳал этишларига, хўжалик юритишнинг янгича принципларини дадилроқ жорий этишларига ёрдам беради, деган умиддамиз. Биз, министрлик раҳбарларига келганда эса, бундай учрашувларнинг нафига баҳо бериш қийин. Биз шаънимизга айтилган жуда кўп адолатли танқид сўзларини эшитдик, жойларда инженерларни ҳаяжонга солаётган бир қанча муаммоларни билиб олдик. Министрлик аппарати ишини қандай такомиллаштириш, биринчи навбатда нималарга эътибор бериш кераклигини кўриб турибмиз.

(ЎзТАГ).

Экономика янгилиги

Дадил операция

Ўрта Осиё темир йўли ишчилари катта операция режасини ишлаб чиқмоқдалар. Май кунларининг бирида улар Тошкентдан мамлакат шимолига олиб борадиган энг гавжум линияда поездларни қисқа муддатга тўхтатиб қўйиб, зудлик билан ремонт ишларига киришадилар.

Генерал Петров кўчаси республика пойтахтининг энг кўп транспорт қатнайдиган магистралларидан ҳисобланади. Ана шу кўча устига ўрнатилган кўприкдан поездлар тинимсиз қатнаб туради. Мазкур кўприкдаги тўртта конструкция алмаштирилади.

Бу иш тажрибали коллективга — иккинчи кўприк қурилиш поезди инженерлари ва ишчиларига топширилган. Ўрта Осиё темир йўли Тошкент бўлинмасининг, Тошкент шаҳар ижроия комитети, шаҳар автоинспекцияси инженерлари поезд мутахассислари билан биргаликда операцияга тайёрланмоқдалар. Ишнинг муваффақияти кутилмаган бирор ҳодисанинг рўй бермаслигига, барча деталларни пишиқ-пухта ишлаб чиқишга, одамларни ҳамда техникани тўғри жойлаштиришга, керакли материалларни ўз вақтида етказиб беришга боғлиқ.

Бош мухбиримиздан «Оқшом»га хатлар

Дўстлик кечаси

Э. Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғининг ходимлари «Чевар» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасида «Бизнинг Ватанимиз — ягона оила» кечасини ўтказишди. «Билим» жамияти лектори, физика-математика фанлари кандидати Қобил Ирисбоев Советлар мамлакатида яшаётган турли миллат ва халқларнинг абадий дўстлиги ҳақида суҳбат ўтказди ва тингловчиларнинг саволларига жавоб берди.

Кечада бирлашма комсомол комитетининг секретари Одил Аҳмедов бирлашма ишчиларининг бир оиланинг фарзандларидек меҳнат қилаётгани ҳақида ҳикоя қилди.

Кеча охирида «Юлдуз» маданият уйи ҳаваскорлари ижросида катта концерт бўлди.

Зафар ТОЛИБЖОНОВ, маданият ходими.

Янги клуб-чойхонада

Инсон қўли гул экан. Акмал Пўлат кўчасида ташландиқ ётган бир қулоч ер шинам бино ва атрофи гўзал масканга айланди.

Киров районидаги «Туркқўрғон» маҳалла миришкорлари бу ерни обод қилиб, клуб-чойхона қуришга аҳд қилишди. Кексаю ёш бир тан, бир жон бўлиб бу ишга киришиб кетди. Ҳамма қўлидан келган ёрдамини аямади. Ниҳоят клуб-чойхона қуриб битирилди. Қўша-қўша хоналардан иборат бинода турли оммавий-сиёсий, ғоявий-тарбиявий ишларни ўтказиш мумкин.

Янги масканда баҳор байрами, турли тантанали тадбирлар ўтказилади. Бу ерда Ғалаба кунига атаб ҳам ҳозирлик кўрилмоқда. Райондаги маданият уйлари бу клубни оталиққа олиб, концертлар беришмоқда.

— Клуб-чойхона бунёд бўлиши ва таълим-тарбия ишларини ташкил қилишда жонбозлик кўрсатган кишилардан уруш, партия ва меҳнат ветеранлари — Аҳмаджон Ёқубжонов, Юнус Юсупов, Раббимқул Тиллаев, Шамсихўжа Тўлаганхўжаев, Обид Одилов, Бўрихон Йўлдошева, Хурихон Ҳасанова кабиларни айтиб ўтсак арзийди, — дейди маҳалла комитетининг раиси Д. Шораҳматов.

Куни кеча бу ерда жонажон партиямизнинг XIX конференциясига атаб суҳбат ўтказилди.

Саъдулла СУЛТОНОВ, Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

⊙ «Тошкент оқшоми» газетаси ўзининг хайрли анъанасига содиқ қолиб, бугунги касб байрами — Матбуот кунидаги барча материалларни жамоатчи мухбирларнинг мақолалари, хат-хабарлари асосида тайёрлади.

«Оқшом» шундай тайёрланади

Фоторепортаж

Азиз оқшомхон! Мана қўлингизга газетамизнинг навбатдаги сони бориб тегди. Газета тайёрлаш жараёнини ҳеч тасаввур қилиб кўрганмисиз? Кимдир уни тайёрлаш осон кўчса керак, деб ўйлайди. Йўқ, ундай эмас. Бугун сизларни газета саҳифалаш ва уни нашрга тайёрлаш жараёни билан таништириб ўтишга жазм этдик.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида газетани нашрга тайёрлаш учун бир қанча цехлар ажратилган. Булардан биринчиси ҳарф териш цехидир. У ерда редакциядан тушган материалларни ҳарф терувчилар теришади. Ҳар бир сатр қўрғошинга қуйилади. Ҳарф терувчи ҳар бир материални 30—40 минут давомида (200—250 сатрли бўлса) теради. Терилган материал саҳифалаш цехига узатилади. Бу цехда саҳифаловчилар редакция секретариати томонидан тузилган макет бўйича материалларни жойлаштиради.

Бу орада учинчи цех — сарлавҳа териш цехида ҳар бир саҳифа учун сарлавҳа терилган ёки терилаётган бўлади.

Ҳар бир саҳифага материаллар тушгач, уларни безатиш учун кетадиган керакли линейкалар билан таъминловчи тўртинчи цех ишлаб туради.

Саҳифаларни безатиш ва материалларни жойлаштириш оралиқларида саҳифаловчи ҳар бир саҳифага мутасадди этиб тайинланган корректорга уни ўқиш учун жўнатади. Корректор ўз навбатида газетанинг хатосиз чиқишини таъминлайди. Хатолари кўрсатилган саҳифалар эса ўз навбатида тузатиш учун яна ҳарф териш цехига юборилади. Мана шу жараённинг ўзигина бир кунда 8—10 маротаба такрорланади.

Саҳифаларда хатолар тугагач, уни босмахонанинг бешинчи цехи қабул қилиб олади. У ҳам ўз вазифасини тугатгач, тайёр бўлган саҳифаларни монтаж цехига узатади. У ерда босмахонанинг фотолабораториясида тайёрланган плёнкалар ёпиштирилади. Бор камчиликлар йўқотилиб, босишга тайёрланади. Сўнг саҳифалар ротация цехига узатилади. У ерда эса сўнгги жараён — газета босиш жараёни ўтади. Ротация цехидан босиб чиқарилган газета тахланиб, шаҳар «Союзпечать»ларига ва хонадонларга тарқатиш учун машиналарга юкланади. Хуллас, бир сўз билан айтганда «Оқшом»нинг биргина сонини тайёрлаш, уни қўлингизга етказиш учун юзга яқин киши жонбозлик кўрсатади.

Газета-ҳарф териш цехининг бошлиғи Э. Шульц бизга қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Цехимиз ишчилари юксак кўрсаткич бўйича меҳнат қилиш учун бор имкониятларини ишга солишяпти. «Оқшом»ни тайёрлашда М. Заровский, Т. Крикунова, Ф. Розиқова, Л. Давлятшина, Б. Бекжонова каби моҳир ишчилар жонбозлик кўрсатишмоқда. Яқинда цехимиз социалистик мусобақада ғолиб чиққанлиги учун нашриётнинг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Хусусан, «Оқшом» газеталарини саҳифалайдиган ишчиларимиз эса кўчма вимпеллар билан тақдирланишди.

Азиз оқшомхон! Биз сизга бир кунлик иш жараёнини сўзлаб бердик, холос! Газета чиқариш осонми ёки мушкулми, буни баҳолаш ўзингизга ҳавола.

Дилшод ЖАЛОЛОВ.

⊙ БИЗНИНГ СПРАВКА: Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида бир кун мобайнида умумий ҳисобда 27 номдаги газета 6 миллиондан ортиқ нусхада нашр этилади.

СУРАТЛАРДА: (чапда) саҳифаловчилар М. Заровский ва Т. Крикунова; (ўнгда) ҳарф терувчи Ф. Розиқова; ротация цехи бошлиғи М. Асланов газета босиш жараёнини назорат қилмоқда (ўнгда).

Тўлқин Каримов фотолари.

Партия турмуши: қайта қуриш ва биз

Коммунистлар ибрати

Сўнгги йилларда коллективимиз малакали кадрлар ҳисобига бойимоқда. Натижада қурилиш ҳажми сезиларли даражада ошди. Йиллик план-топшириқлар муваффақиятли бажарилмоқда.

Бу йил ҳам ўз зиммамизга юксак мажбурият қабул қилганмиз. Шунга кўра 7 миллион 600 минг сўмлик иш бажаришимиз керак.

Р. Гайнуллин ва А. Йўлдошев сингари коммунист бригада бошлиқларимиз Бутуниттифоқ XIX партия конференциясигача йиллик планни бажариш ташаббуси билан чиқишган. Уларнинг издошлари тобора кўпайиб бормоқда.

Лекин ишимизда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Бу аввало сифат масаласида кўзга ташланади. Уй-жойларни қуриш сифати паст эканлиги кўплаб эътирозларга сабаб бўлмоқда. Буни инкор этиб бўлмайди, албатта. Сифат масаласида оқсашимизнинг эса объектив ва субъектив сабаблари бор.

Коллективимиз асосан биноларнинг пардозлаш ишлари билан шуғулланади. Бирон бир объектга борсак, биздан қаттиқ «илтимос» қилишади: бош пудратчи объект қурилишини чўзиб юборди, энди бир қўллаб юборасизлар, ишни «тезлаштирасизларда». Тезлатиш ҳам ҳар хил бўлади. Айрим «тезлатишлардан» биз пардозловчилар ҳам манфаатдор бўламиз. Шуни ўйлаб «Ҳа бўл ва ҳайбаракаллачилик» қабилида иш тутилади. Объектдаги сифатсизлик эса худди мана шу ердан бошланади.

Ҳозирги ошкоралик ва жадаллаштириш даврида бундай кўзбўямачиликка йўл қўйиб бўлмайди. Қурувчиларимиз шаънига доғ туширадиган бу нуқсонга (албатта, бирники мингга татийди) барҳам бериш чора-тадбирларини излаяпмиз. Коммунистлар таклифи билан трест ва унинг бўлинмаларида сифат бригадалари тузилди. Уларга ишда ибрат кўрсатган тажрибали қурувчилар ва етук партия аъзолари бошчилик қилишмоқда. Эндиликда бригадаларимизда ҳам беш кишидан иборат сифат комиссияси иш олиб бормоқда. Улар ўз коллективи томонидан бажарилган кундалик иш сифатини текшириб боришади. Брак ёки сифатсиз деб топилган жараёнлар қайта пардозлаш учун ўша қурувчининг ўзига топширилади. Бир ой ичида бракка уч марта йўл қўйган қурувчи мукофотдан маҳрум этилади. Икки марта эса огоҳлантирилади. Бу янгича усул албатта ўз самарасини беряпти.

Зеро, гап сифат ҳақида борар экан, шу ўринда бизга келтириладиган материаллар хусусида ҳам гапириб ўтиш ўринлидир. Кўпинча сифатсиз ром ва эшикларнинг келтирилиши ишимизга путур етказмоқда. Агар биз материални қайтариб юборсак, ўша ташкилот биздан «ўч» олиш ҳаракатига тушади. Материал объектга ўз вақтида келмай қолади. Натижада қурилиш чўзилади. Афсуски бу ҳали ҳам инкор этиб бўлмайдиган факт. Демак, қайта қуриш шароитида қурувчи — буюртмачи — таъминотчи ўртасидаги муносабатларни яхшилаш ғоятда зарур. Ана шу алоқадор ташкилотлар ўртасида ҳақиқий ҳамжиҳатлик ўрнатилиб, мақсадлар муштарак этилмас экан, муваффақиятлар ҳақида ўйлаш хом хаёл бўлиб қолаверади.

Кези келганда бир нарсани айтиб ўтиш ўринлидир. Маълумки, барча шароитлар муҳайё этилган жойда иш унуми ҳам юксак бўлади. Шундай экан, меҳнат кишисидан сифатли ва самарали иш талаб этмоқ учун унга зарурий шарт-шароитларни яратиб бермоқ керак. Бу ўринда бригадаларнинг объектдан объектга кўчиб ўтаётганда пайдо бўладиган муаммоларни айтиш керак. Булардан бири қурувчиларни дам олиш хонаси, ошхона билан таъминлаш масаласидир. Афсуски, у ҳам ҳамиша кўнгилдагидек бўлавермайди. Чунки вагонлар ўз вақтида келтирилмайди. Пудратчи ташкилотлар эса ўз жойини бўшатиб бергиси келмайди. Натижада беш-ўн кунлаб ўзимизга шароит яратиш билан овора бўламиз.

Юқорида айтиб ўтганимдек, партиямизнинг Бутуниттифоқ XIX конференцияси шарафига юксак мажбурият олаётган коллективларимиз сони кундан-кунга кўпайиб бормоқда. Улар шахсий уч йиллик, ҳатто тўрт йиллик планларини коммунистлар анжумани кунигача бажаришга аҳд қилишган. Бу ишда коммунистлар ибрат кўрсатишяпти. Зиммага олинган топшириқни бажариш эса юксак бурч эканлигини улар дилдан ҳис этишади.

Мардон УМИРОВ,
«Главташкентстрой»нинг 2-Пардозлаш трести пардозловчиси.

Инсоният миннатдор сиймо

Карл Маркс туғилган кунга 170 йил тўлди

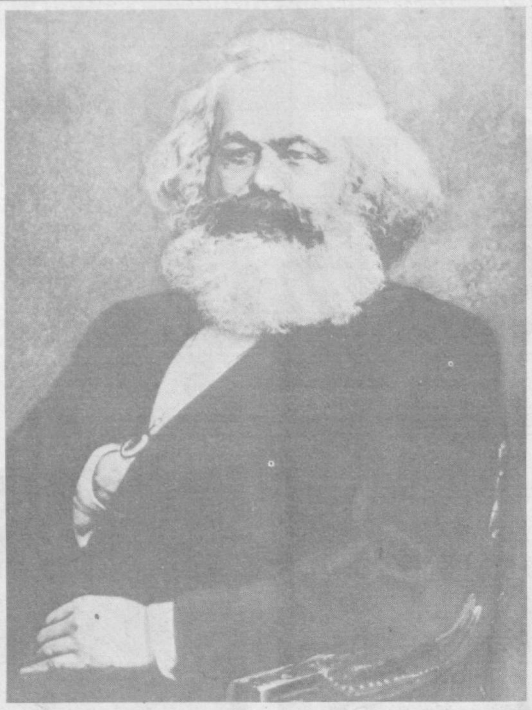

> **Маркс таълимоти тўғри бўлганлиги учун ҳам ғоят кучли таълимотдир.**
>
> **В. И. ЛЕНИН.**

Карл Маркс туғилган кун — 5 Майни бутун дунёдаги коммунистлар, кенг меҳнаткашлар оммаси, планетамиздаги тараққийпарвар жамоатчилик ҳар йили табаррук кун сифатида нишонлайдилар, пролетариатнинг гениал устози ва йўлбошчисига бўлган самимий ҳурмат, садоқатларини ифода этадилар. Чунки бу кўҳна дунёда яшаб ўтган сиймолар орасида Карл Маркснинг номи алоҳида ўринда туради. У ишчилар синфини, социал тараққиёт заҳматкашларини ижтимоий тараққиёт қонунлари ва дунёни революцион ўзгартириш методи билан қуроллантириб, миннатдор инсониятнинг қалб тўридан жой олган.

«Илмий коммунизм асосчилари Карл Маркс ва Фридрих Энгельс, — дейилади Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг янги таҳрирдаги Программасида, — синфий курашнинг тарихий тажрибасига, инсоният илғор тафаккурининг ютуқларига таяниб ижтимоий ривожланишнинг объектив қонунларини кашф этдилар, капитализм емирилиши муқаррарлигини назарий жиҳатдан исботладилар, янги, коммунистик жамият ижодкори бўлмиш пролетариатнинг жаҳоншумул тарихий вазифасини асослаб бердилар. Уларнинг «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган оташин даъвати ҳозирда ҳам ишчилар ҳаракатининг жанговар шиори бўлиб қолмоқда».

К. Маркс кечирган машаққатли ҳаёт уни жуда ёшлик пайтлариданоқ самодержавие, жаҳолат, сиёсий ва социал истибдодга қарши курашга бел боғлашга мажбур этди. У ўз бахтини меҳнат кишиларининг озодлиги ва келажаги учун курашдан ахтарди. Шу боисдан эксплуататорлар ва уларнинг малайларига қарши аёвсиз кураш унинг бутун онгли ҳаётининг мақсадига айланди.

Марксизм бир бутун дунёқараш — фалсафий, иқтисодий ва социал-сиёсий қарашларнинг изчил системаси бўлиб, у фан тараққиётининг бош йўли ҳосиласи сифатида, илмий-ижтимоий тафаккурнинг ҳамда табиатшунослик соҳасидаги йирик кашфиётларнинг самараси ўлароқ вужудга келди. В. И. Ленин таъбири билан айтганда, Маркс таълимоти фалсафа, сиёсий иқтисод ва социализмнинг буюк намояндалари таълимотининг тўғридан тўғри ва бевосита давоми сифатида пайдо бўлди. К. Маркс ва Ф. Энгельс диалектик ва тарихий материализмни, яъни табиат, жамият ва инсон тафаккури ривожланишининг умумий қонунлари ҳақидаги фанни яратдилар. Улар бу йўлда турли хил фалсафий оқимларнинг идеализм ва метофизикасини қатъий енгиб ўтдилар, материалистик назарияни ривожланишнинг диалектик ғояси билан боғладилар. В. И. Ленин «Марксизмнинг уч манбаи ва уч таркибий қисми» асарида буюк даҳоларнинг сифат жиҳатидан бутунлай янги бўлган фалсафа фани — диалектик ва тарихий материализмни яратишдаги хизматларини фалсафадаги революцион тўнтариш, деб баҳолади.

К. Маркс ўзининг «Фейербах ҳақида тезислар» асарида: «Файласуфлар дунёни фақат турли йўллар билан тушунтириб келдилар, холос, бироқ ҳамма гап уни ўзгартиришдадир», деб ёзган эди. Ана шу мақсадни ўз олдига қўйган марксизм фалсафа фанига актив революцион — ўзгартирувчилик характерини бахш этди, уни ижтимоий-тарихий амалиёт билан чамбарчас боғлади.

Гениал назариётчи томонидан материализмнинг инсоният тарихий ривожланишини тушунишга тадбиқ этилиши моддий ишлаб чиқариш ижтимоий турмушда ҳал қилувчи роль ўйнашини исботлаш имконини берди. Маркс тарихнинг ўзи бир қонуний жараён эканлигини, бу жараёнда бир ижтимоий-иқтисодий формация иккинчисининг ўрнини эгаллашини, бу тарихий ўзгаришлар энг аввало ишлаб чиқаришдаги ўзгаришлар натижасида содир бўлишини кўрсатиб берди. У жамиятнинг энг муҳим ишлаб чиқарувчи кучлари бўлган ва моддий бойлик яратадиган ишчи ҳамда деҳқонлар тарихнинг ҳақиқий ижодкорлари эканлигини асослаб берди. Бу билан тарихни қироллар, саркардалар, алоҳида қаҳрамонлар яратадилар, деб ҳисоблаб келган эски фалсафа намояндалари қараши йўққа чиқарилди.

Тарихни материалистик тушуниш мантиқи Марксни жамият ҳаётининг иқтисодий муаммоларини ҳар томонлама тадқиқ этиш заруриятига олиб келди. Натижада илмий-сиёсий иқтисодни яратди, ишчилар синфининг революцион кураши ва ғалабасини иқтисодий жиҳатдан асослаб берди.

К. Маркс ўзининг бош асари — «Капитал»да ва бошқа асарларида буржуа жамияти ҳаракатининг иқтисодий қонунлари ва капиталистик эксплуатация механизмини кашф этди. Эксплуатация ёлланма ишчилар меҳнатининг ҳақ тўланмайдиган қисми маҳсулини капиталистлар ўзлаштириши ҳисобига содир бўлишини Маркс инкор этиб бўлмайдиган фактлар билан исботлади. Бу билан у капиталистик ишлаб чиқариш, меҳнатни капитализм томонидан эксплуатация қилиш сир-асрорларини фош этди, меҳнатнинг ҳақ тўланмайдиган қисми — қўшимча қиймат қандай яратилиши ва ким томонидан ўзлаштирилишини равшан кўрсатиб берди. Энгельс ўзининг «Анти-Дюринг» асарида таъкидлаб кўрсатганидек, қўшимча қийматнинг кашф этилиши Маркснинг буюк тарихий хизматидир: «Бу масаланинг ҳал қилиниши социалистлар ҳам буржуа экономистларидан қолишмасдан ҳозирга қадар тим қоронғуликда адашиб юрган иқтисодий соҳаларни порлоқ нур билан ёритади. Илмий социализм ана шу масаланинг ҳал қилинишидан бошланади».

Марксча сиёсий иқтисоднинг таъмал тоши бўлган қўшимча қиймат назарияси капиталистик ишлаб чиқариш усулини йўқотмай туриб, ишчилар синфини эксплуатациядан озод қилиш мумкин эмас, деган узил-кесил хулосага олиб келди. Капитализмнинг ишлаб чиқарувчи кучлари ва ишлаб чиқариш муносабатлари ўртасидаги, ишлаб чиқаришнинг ижтимоий характери ва ўзлаштиришнинг хусусий формаси ўртасидаги асосий антагонистик зиддияти унинг бошқа барча қарама-қаршиликлари кескинлашувининг асоси бўлиб, социалистик революция учун объектив шарт-шароитни вужудга келтиради. Шундай қилиб, марксча иқтисодий назариядан социалистик революциянинг муқаррарлиги, бу революцияда пролетариат ҳал қилувчи роль ўйнашга даъват этилганлиги ҳақидаги энг муҳим хулоса келиб чиқади.

К. Маркс ва Ф. Энгельс революцион ишчилар ҳаракатининг назарияси ва программасини ўзида мужассамлантирган илмий социализм ҳақидаги таълимотни яратдилар. Инсониятнинг ғоят заковатли кишилари ижтимоий тузилишни энг яхши ташкил этиш, социализм тўғрисида асрлар давомида орзу қилиб келардилар. Лекин бу орзулар яшашнинг реал шарт-шароитларидан ажралиб қолган, амалга ошмайдиган хаёлий режалар бўлган. Маркс ва Энгельс социализмни хаёлдан фанга айлантириб, унинг ғалабаси капиталистик ишлаб чиқариш усулининг бутун тараққиёти билан тайёрланади, деган хулосани асослаб бердилар. Маркс биринчи бўлиб пролетариат социал куч эканлигини, капитализмнинг гўркови ва янги коммунистик жамиятнинг ижодкори бўлишга даъват этилганлигини кўрсатиб берди. Энг революцион ва онгли, энг уюшган ва интизомли синф бўлган, ўз авангарди — коммунистик партия раҳнамолигида иш кўрадиган пролетариатнинг жаҳоншумул тарихий миссияси чуқур асослаб берилганлиги марксизмнинг асосий масаласидир.

К. Маркс ва Ф. Энгельс пролетариатнинг сиёсий ҳокимиятни қўлга киритиши ҳамда янги жамият қуриш учун шарт-шароит яратишнинг бирдан-бир йўли бўлган социалистик революция тўғрисидаги таълимотни ишлаб чиқдилар.

Пролетариат ўзининг оламшумул тарихий миссиясини муваффақиятли адо этиши учун унга синфий ташкилот керак. Маркснинг таълимотига кўра, фақат ишчилар синфининг революцион партиясигина пролетариатнинг синфий ташкилоти олий формаси, унинг илғор раҳбар кучи бўлиши мумкин. Маркс пролетар партияси жанговарлик қобилиятининг манбаи унинг ғоявий бирлиги ва жипслигидадир, деб қайта-қайта таъкидлаган эди.

К. Маркс таълимоти ишчилар ҳаракатига мустаҳкам илмий асос берди, унинг муваффақиятли, ҳужумкор ривожланишида бош омил бўлиб қолди.

Илмий социализмни яратган Маркс ишчилар ҳаракатини амалда ташкил этишга ва капитализмни ағдариш ҳамда социализм ғалабасига кўмаклашишни ўз ҳаётининг эзгу орзуси деб ҳисоблаган. Шунинг учун ҳам у бу борадаги кўпгина хайрли ишларнинг ташаббускори ва XIX асрдаги ишчилар ҳаракати асосий тарихий воқеаларининг бевосита иштирокчиси бўлди. Чунончи, 1884 йилда Халқаро ишчиларнинг бирдамлик ташкилоти — I Интернационалнинг ташкил топиши Маркснинг амалий революцион фаолиятида катта муваффақиятлар сирасига киради. Айни Маркс туфайли I Интернационал пролетариатнинг халқаро биродарлиги ривожланишида катта роль ўйнади, марксизмни ишчилар ҳаракати билан қўшиш жараёнида муҳим босқич бўлди.

К. Маркс ва Ф. Энгельс ишининг гениал давомчиси В. И. Ленин бўлди. У янги тарихий шароитларда уларнинг таълимотини ҳар томонлама ривожлантириб, ҳозирги замоннинг туб масалаларига жавоб топиб, ҳал қилиб берди. Владимир Ильич ишчилар ҳаракатини социалистик революция ва социалистик қурилиш назарияси билан, уруш ва тинчлик проблемаларига илмий қарашлар системаси билан қуроллантирди.

Лениннинг номини Маркснинг номи ва ишидан асло ажратиб бўлмайди. Фақат Ленингина Маркс ва Энгельс ўзларининг бутун ҳаётлари мобайнида интилиб келган масалани амалга оширишга — илмий социализмни оммавий ишчилар ҳаракати билан боғлашга амалий жиҳатдан муваффақ бўлди. Улуғ Ленин тузган Коммунистик партия илмий социализмни ишчилар ҳаракати билан боғлашни, назария билан практика чамбарчас бирлигининг жонли тимсоли бўлиб қолди.

Маркс ғоялари байроғи остида, марксизм-ленинизм партияси, революцион ҳаракат партияси — Коммунистик партия раҳнамолигида инсоният ҳаётида янги босқич бошланганидан дарак берган XX асрнинг муҳим воқеаси — Октябрь инқилобида ғалабага эришилди. СССРда социализм қурилди, Европа, Африка, Осиёнинг бир қанча мамлакатларида, Куба ва Никарагуада социалистик революциялар ғалаба қилди.

Ҳозирнинг ўзидаёқ инсониятнинг учдан бир қисмидан кўпроғи ўзидан капиталистик эксплуатация занжирини улоқтириб ташлади. Социализм жаҳон системаси сифатида яшамоқда, ривожланмоқда ва мустаҳкамланмоқда. Эндиликда мустамлака империялари барҳам топган — ўнлаб ёш суверен давлатлар мавжуд. Манфаатларини марксчи-ленинчи коммунистик ва ишчи партиялар ифодалаётган халқаро пролетариат кучлари кўпайди. Ҳозир дунёда 100 га яқин мамлакатда мавжуд бўлган ана шундай партиялар 85 миллиондан зиёд курашчини ўзига бирлаштирган. Бу фактлар марксизм-ленинизм таркиб топганидан бери унинг таъсир доираси мудом кенгайиб бораётганлигини кўрсатиб турибди.

Ленин таърифлаганидек, тўғри бўлганлиги учун кучли бўлган бу таълимот социализмнинг биринчи Ватани — Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари зафарларида, халқаро коммунистик ҳаракат, жаҳон ишчилар синфи ва миллий озодлик кучлари кураши муваффақиятларида яшамоқда ва тантана қилмоқда.

Тўлаган НАЖМИДДИНОВ,
тарих фанлари кандидати.

МАТБУОТ

Вали Каримий ишдан қайтиши билан хонаки қабул бошланиб кетади. Ён қўшни Аҳмад тоға харсиллаб кириб келади.

— Ҳай, Каримий, қани ёз. 89-автобусни ёз! Ҳим, доим тиқилинч деб ёз. Тангa ташласа ерга тушмайди, деб ёз. Кулма, билет оламан деб турсам тангам йўқолди. На ерга тушди, на осмонга учди! Яна десанг, бир оёқда туриб келдим, лайлакка ўхшаб. Бугун бир кампирнинг тиззасига ўтириб қолдим.

— Ҳа, ҳа, ҳа, уйда холамдан роса дакки эшитгандирсиз? — Каримий луқма ташлади.

— Кошкийди холангдан дакки эшитсам, ўша автобусдаги қоқвош кампирдан эшитдим, эшитадиганимни. «Қариганда суйилмай ўл, нега эчкидай ирғишлаб, тиззамга чиқасан», дейди-я! Ўзимни ўнглагунимча тер чиқиб кетди. «Ҳай кампир, тиззангга зор эмасман, айб автобусда» деб бир уялтирай дедиму яна қўй дедим. Қани, ҳаммасини ёз! Мухбир бўлгандан кейин фойданг тегсин-да!

— Хўп, тоға, хўп! — деди Вали Каримий гапни қисқа қилиш учун.

Тоға кетгач, Вали Каримий эндигина кийимларини алмаштириб, овқатга ўтирмоқчи эди, пошнасини тақ-туқ,. тақ-туқ қилиб Малоҳатхон кириб келди.

— Каримий ака, илтимос эртага кеч соат еттида боғчанинг олдига етиб келинг. Аммо ёнингизда мухбирлик книжкангиз бўлсин.

— Нимага?— ҳайрон бўлди Каримий.

—Ошпазларни текширамиз. Ҳар куни болам боғчадан оч келади. Сут ичдингми, десам «йўқ» дейди. Тухумчи? Йўқ. Сарёғ суртилган нон? Йўқ! Ҳаммасини уйларига тугиб кетишяпти.

> ### *Мухбиржон, менга қара!*
>
> — Ҳажвия —

Эртага ўшаларни ушлаймиз. Кейин боплаб ёзасиз.

— Ахир мен...

— Йўқ деманг, сизни ким айтади мухбир деб. Эртага кутаман, вассалом!

Каримий эндигина таомга қўл чўзган эди, қўшни маҳаллада яшовчи қайнсинглиси Макинахон кириб келди.

— Почча, бормисиз оламда? Манави кўйлакнинг аҳволини қаранг! — гулдор шоҳи кўйлакни поччасининг тиззасига ташлади. Каримий шошиб қолди.

— Ҳа, нима бўлди, тинчликми?

— Нима бўларди ,сизнинг мухбирлик даврингизда биз қийшиқ кўйлак киядиган бўлдик. Бир енги бор, бир енги йўқ.

— Модаси шунақадир, сингилжон. Кеча телевизорда...

— Гапни айлантирманг, поччажон, яхшиси шу кўйлакни суратини олдириб, кейин ательени боплаб фельетон қилинг.

— Фельетон? Сиз бир оғиз айтмадингизми кўйлагимнинг енгини топиб берингглар, деб.

— Ҳа, мен айтсам, топилса, кейин сиз нимани ёзасиз?

— Хўп,хўп, қани таомга қаранг, Макинаой, қорин ҳуштак чалаяпти.

Шу пайт эшик тақиллаб, саксон ёшли Салом хола мункиллаб кириб келди.

— Жон мухбир болам, менга қара!

— Ҳа, бувижон, тинчликми!

— Тинчлик. Сен мани невара келинимни бир мақтаб ёз. Кирни тоза ювади, бўрсилдоқ нонлар ёпади, деб ёз. Шу келинимни бир дилвизорда кўрсатишсин. Кимлар чиқмаяпти ахир дилвизорда?!

— Менинг уларга сўзим ўтмайди-да, бувижон!

— Ўтсин. Салом холам айтди де. Мани ўзимниям кўрсатишсин. Ахир бир вақтлар паранжи ташлаганман, артелда ишлаганман.

Каримийнинг тоқати тоқ бўлди.

— Мен мухбирликдан тушганман, буви, — деди.

— Вой, нега тушаркансан? Ким туширди сани? Ҳозир сен кимсан?

— Менми? Маҳалланинг шикоят дафтариман! — деди Каримий.

Санъат МАҲМУДОВА.

Изланиш ва ижод

Бугунги ўзбек тасвирий санъати тобора серқирра, тобора ранг-баранг бўлиб бормоқда. Ўзбекистонимизда нашр этилаётган журналларга назар ташласангиз истеъдодли тасвирий санъат усталари билан бир қаторда ёш, умидли рассомларнинг ҳам ижод намуналарини кўрасиз. «Ёшлик», «Ёш куч», «Ғунча», «Шарқ юлдузи» журналларида тасвирий санъат мухлисларини ўзбек рассомларининг бугунги ишлари билан, жаҳон тасвирий санъатининг дурдоналари билан, қўлига илк бор мўйқалам олиб, ижод оламига қадам қўйган ёшларнинг расмлари билан таништириб боришга катта эътибор берилмоқда. Бу фақатгина тасвирий санъат асарлари намойиши эмас, балки журнал безатиш санъати воситасида халқимизнинг қувончига қувонч, завқига завқ қўшиш ҳам демакдир.

Мирвосил Одилов, Хайрулла Лутфуллаев, Ғофуржон Алимов, Маҳкамжон Абдуллаев, Хуршидбек Зиёхонов... Республикамиз журналларининг саҳифалари орқали бу номлар кўпчиликка таниш бўлиб қолган. Бу заҳматкаш, изланувчан, меҳнатсевар ижодкорларнинг меҳнати, изланишлари туфайли журналларимизнинг бадиий безатилиши тобора мустаҳкамланиб бормоқда, халқимизга манзур бўлмоқда ва журналхонлар сони тобора кўпаймоқда.

Яқинда Фрунзе шаҳрида Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикаларининг журналларининг бадиий безатилиши ва полиграфик ижроси бўйича конкурс бўлиб ўтди.

Республикамизда нашр этиладиган «Ёшлик», «Ёш куч», «Гулхан» каби қатор журналлар конкурснинг 1 ва 2 даражали дипломларига сазовор бўлдилар. Бу журналларнинг рассомлари «Фахрий ёрлиқ»лар билан мукофотландилар.

Журналларнинг рассомларини — меҳнаткаш, интилувчан матбуот ходимларини Матбуот байрами билан чин дилдан қутлаймиз.

Тўлқин РАҲИМОВ.

СУРАТДА: гўзаллик баҳсларда яратилади. (чапдан ўнгга) «Ёшлик» журнали рассоми Х. Лутфуллаев, «Ёш куч» журнали бадиий редактори М. Абдуллаев, «Гулхан» журнали рассоми Х. Зиёхонов, «Ёш куч» журнали бош рассоми М. Одилов, «Шарқ юлдузи» журнали рассоми Ғ. Алимов.

Марксистик таълимотнинг классик таҳлили

В. И. Лениннинг «Марксизмнинг уч манбаи ва уч таркибий қисми» мақоласи большевистик «Просвещение» журналида босилиб чиққан эди. Бу эса К. Маркснинг вафотига 30 йил тўлиши муносабати билан ёзилган бўлиб, унда Ленин буржуа фанининг марксизм қандайдир «секта»га ўхшайди, деган реакцион даъволарининг сохталигини фош этиб ташлади, марксизм сиёсий иқтисод, фалсафа, илмий социализмни ўз ичига олган бир бутун мунтазам таълимот эканлигини чуқур асослаб берди.

В. И. Ленин ўзининг мазкур асарида марксизм фалсафасини чуқур илмий таҳлил қилиб, бу фалсафа диалектик ва тарихий материализмдан иборат эканлигини кўрсатиб берди.

Дарҳақиқат, К. Маркс билан Ф. Энгельс ўз фалсафий таълимотларини ишлаб чиқишда табиат фанлари ютуқларини ўрганиб, уларни пролетариат революцион курашининг тажрибалари асосида ижодий тарзда умумлаштирдилар.

Улуғ доҳийларимиз XVIII аср охири ва XIX аср бошларида шаклланган немис классик фалсафасини ҳам ҳар томонлама танқидий равишда ўргандилар ва бу фалсафанинг ютуқларидан ижодий тарзда фойдаландилар. «Бу ютуқлардан энг муҳими, —деган эди В. И. Ленин, — диалектикадир, яъни у энг мукаммал, чуқур ва бир ёқламаликдан холи бўлган тараққиёт тўғрисидаги таълимот, инсон билимининг нисбийлиги тўғрисидаги таълимот бўлиб, абадий тараққий қилувчи материяни акс эттиради».

Маркс ва Энгельснинг хизматлари шундаки, улар фан ютуқларини материалистик асосда умумлаштириб, Гегель диалектикасини танқидий-ижодий тарзда тубдан қайта ишлаб чиқдилар, унинг «рационал мағзи»нигина олиб, идеалистик-мистик пўчоғини чиқариб ташладилар ва сифат жиҳатидан янги, илмий материалистик диалектикани ишлаб чиқдилар. Марксча диалектик метод ўз моҳияти билан Гегелнинг идеалистик диалектик методига батамом қарама-қаршидир.

Агар, Гегель диалектикаси ривожланишни фақат тафаккургина хос деб ҳисобласа, марксистик диалектика ривожланишни табиат, жамият ва инсон тафаккурига хос объектив қонуният деб билади. Гегель диалектикаси нуқул ўтмишгагина қаратилган бўлса, марксистик диалектика ўтмишни ўрганишни эътироф этган ҳолда, биринчи навбатда, ҳозирги ва келажак замонга қаратилган. Марксистик диалектика ўтмишдаги тараққиётни ўрганиш ва ижтимоий ҳаёт ривожининг объектив қонунларини очиш асосида ҳозирги кундаги ҳодисаларга тўғри баҳо беришга ва келажак тараққиёт йўлини олдиндан кўра олишга ёрдам беради.

«Шу боисдан, — деди ўртоқ М. С. Горбачев ижтимоий фанлар кафедралари мудирларининг Бутуниттифоқ кенгашида сўзлаган нутқида, —ҳамманинг эгаллаб олишимиз лозим бўлган янгича тафаккур, —диалектик тафаккурдир; диалектика эса, К. Маркс сўзи билан айтганда, «Ҳеч нарсага бўйин эгмайди ва ўз моҳиятига кўра танқидий ва революцион диалектикадир».

В. И. Ленин ёзганидек: «Маркснинг тарихий материализми илмий тафаккурнинг энг буюк ютуғи бўлди. Илгари тарихга ва сиёсатга қарашларда чалкашлик ва бошбошдоқлик ҳукм сурар эди, эндиликда бу соҳада ғоят мукаммал ва мунтазам илмий назария, ишлаб чиқарувчи кучларнинг ўсиши орқасида бир хил ижтимоий ҳаёт укладидан бошқа хил уклад, аввалгисидан юқорироқ уклад ривожланиб чиқишини, — чунончи, крепостнойликдан капитализм ўсиб чиқишини кўрсатадиган илмий назария вужудга келди».

В. И. Ленин ўзининг мазкур асарида Маркс иқтисодий таълимотини чуқур таҳлил қилиб, марксизмнинг муҳим назарий манбаи ва таркибий қисмларидан бири — илмий сиёсий иқтисодни мукаммал асослаб берди. К. Маркснинг гениаллиги шундаки, у инсониятнинг илғор тафаккури аллақачон ўртага қўйган масалаларга жавоб берди, товар хўжалигининг дастлабки формасидан оддий йўсиндаги товар айирбошлашдан тортиб то капитализм тараққийсини текшириб чиқди.

К. Маркс инглиз классик сиёсий иқтисодининг ютуқларига таяниб, қийматнинг меҳнат назариясини изчиллик билан ижодий тарзда янада ривожлантирди, уни «қўшимча қиймат» назарияси даражасига етказди. В. И. Ленин ибораси билан айтганда, Маркс бу назарияни пухта асослаб берди ва ҳар бир товарнинг қиймати мазкур товарни ишлаб чиқариш учун сарф қилинадиган ижтимоий зарур иш вақтининг миқдорига қараб белгиланишини кўрсатди.

В. И. Ленин ўзининг «Марксизмнинг уч манбаи ва уч таркибий қисми» деган асарида Маркс — Энгельснинг илмий социализм таълимотини яратишдаги буюк хизматларига алоҳида тўхталиб ўтади.

Ҳақиқатан ҳам К. Маркс билан Ф. Энгельс ижтимоий фикр тарихида биринчи бўлиб, илмий коммунизм назариясини ишлаб чиқдилар: капитализм ҳалок бўлиб, унинг ўрнини янги, коммунистик жамият олиши муқаррарлигини исботладилар. Улар коммунистик жамият ижодчиси бўлган пролетариатга уни ўзининг буюк жаҳоншумул тарихий вазифасини — капиталистик тузумни ағдариш ва социалистик жамият қуриш вазифасини англаб олишга ўргатдилар. Улар туфайли социализм хаёлдан фанга, революцион ҳаракат қўлланмасига, коммунизм учун курашнинг ғоявий қуролига айланди.

В. И. Лениннинг «Марксизмнинг уч манбаи ва уч таркибий қисми» асари нашр қилинганидан буён 75 йил ўтди. Бу тарихий давр ишчилар синфининг ва барча меҳнаткашлар оммасининг илғор идеологияси бўлган марксизм-ленинизм назариясининг ҳаётийлигини, унинг катта ўзгартирувчилик кучини, уюштирувчилик ва сафарбар этувчилик кучига эга эканлигини яққол намойиш қилиб кўрсатди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси марксизм-ленинизмнинг барча асарлари каби В. И. Лениннинг «Марксизмнинг уч манбаи ва уч таркибий қисми» асарида баён қилинган фалсафий-назарий қоидалар билан қуролланиб, КПСС XXVII съезди, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг қарорлари асосида социал-иқтисодий тараққиётимизни жадаллаштириш ва тубдан қайта қуриш борасидаги вазифаларни муваффақият билан амалга оширмоқда, халқимизни коммунизмнинг нурафшон чўққилари сари комил ишонч билан бошлаб бормоқда.

Зайниддин ИСАМУҲАМЕДОВ,

СССР Журналистлар союзининг аъзоси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер.

ҚАЙТА ҚУРИШ ХИЗМАТИДА

⊙ «Тошкент оқшоми» газета редакциясида мунтазам ишлаб турган «Ишончли мулоқот»га ўтган ҳафтада телефон қилган ва ўзини Дилбар Назарова деб таништирган оқшомхон «Газетанинг тобора ўқимишли бўлиб бораётганлигининг сири унинг омма билан яқиндан алоқада бўлиши, штатсиз мухбирларнинг материалларига жуда кенг ўрин берилишида деб биламан» деган фикри илҳомлантириб Матбуот куни арафасида «Оқшом»нинг азиз муаллифларидан бир группасини редакцияга таклиф этдик. Улар ўзларини тўлқинлантираётган масалалар хусусида жон куйдириб гапирдилар, ёзиб келган янги мақолаларини бизга қолдирдилар. Бугун биз улар ҳақида қисқача тўхталмоқчимиз.

Газетхон—газета—газетхон

Бизнинг азиз муаллифларимиз

⊙ «Тошкент оқшоми» газетасининг жонкуярларидан бири Зикрилла Эгамбердиевдир.

— Агар мен 1966 йилда севимли «Оқшом»га мақола олиб келмаганимда ва у газета саҳифасида чиқмаганида фақат дўхтирлигимча қолаверардим. Энди эса мен ўзимни ҳам дўхтир, ҳам мухбир деб ҳисоблайман.

Зикрилла аканинг бу гапларида жон бор. Оқшомхонларга бир сирни айтиб ўтмоқчимиз: Зикрилла ака ўзлари истиқомат қиладиган уйларидаги бир хонани шахсий музейга айлантирганлар. Музей экспонатлари орасидан турли газеталарда чиққан мақолалар ҳам ўрин олган. Унинг тўрига эса муаллифимизнинг шу кунгача нашриётларда чоп этилган 30 дан ортиқ китоби қўйилган.

— Мана шунинг учун ҳам, — дейдилар Зикрилла Эгамбердиев, — мен ўзимни «Тошкент оқшоми» олдида ҳамиша бурчли ва қарздор деб биламан. Мени қалам олишга ва мақола ёзишга илҳомлантирган шу газета бўлди. Бу ерда бир гапни айтиб ўтиш ўринлидир: инсон саломатлигини сақлаш, узоқ умр сирлари, табиат мусаффолиги, инсон одоби ва бошқа жуда кўп мавзулар Зикрилла акани илҳомлантиради ва уларни қўлга қалам олишга ундайди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари кандидати, Пирогов мукофотининг лауреати Зикрилла Эгамбердиев ўзининг ширинсуханлиги, катталарга ҳам, ёшларга ҳам меҳрибонлиги билан барчани ўзига мафтун этиши, 75 ёшга кирганига қарамай доимо ғайрат ва шижоат билан юриши, ҳали теша тегмаган мавзуларда мақолалар ёзиш иштиёқида юрганлиги ғоят ибратомуздир.

⊙ Яқинда Ўзбекистон телевидениесининг «Бизга мактуб йўллабсиз» музикали кўрсатувида Ёқуб Мордухаев номини ҳурмат билан тилга олишиб, Калинин районидаги «Қорасув» совхози меҳнаткашлари унга атаб СССР халқ артисти Тамарахоним ижросида қўшиқ эшиттиришларини сўраб мактуб йўллаганликларини айтиб қолишди. Шунда кўз ўнгимизда нуроний отахоннинг сиймоси гавдаланди ва хаёлимизга Ёқуб аканинг машҳур актрисамиз Тамарахоним ҳақида ёзган мақоласи-ю ўтган йили редакцияга келган бир хат ва унда Арон Саидов тўғрисида маълумот беришимиз илтимос қилинган мактуб келди. Бошимиз қотиб турганда ҳамкасбларимиздан бири:

— Арон Саидов ҳақида энг зўр биладиган одам — бу Ёқуб ака бўладилар, — деб қолди.

Дарҳақиқат, Ёқуб ака Арон Саидов билан кўп марта учрашган, уни ўз устози сифатида доимо фахр билан эслаб юради. Бунинг боиси шундаки Арон Рибиевич Саидов «Меҳнат байроғи» газетасида 30-йилларда редакторлик қилиб юрган кезларида ўша пайтда ёш ва навқирон йигит бўлган Ёқуб Мордухаевни газета мухбирлигига жалб этган, унга кўп меҳрибонликлар кўрсатган экан. Шу-шу Ёқуб Симхоевич матбуотимизнинг жонкуяр мухбирига айланди.

— Ана шунга ҳам салкам 60 йил бўлибди, — деб эслайди Ёқуб ака. — Мен ўзимни ҳаяжонлантирган воқеаларни газетхонлар билан ўртоқлашишни маъқул деб билардим. Бунга совет, партия ва хўжалик органларида узоқ йиллар ишлаганимда тўплаган ҳаётий тажрибалар ҳам жуда қўл келди. Ҳозир ҳам қалб асло тинчимайди.

Чиндан ҳам шундай! «Оқшом» газетаси чиқа бошлаган 1966 йилдан бери унинг актив жамоатчи мухбири бўлиб келаётган Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист, СССР Журналистлар союзининг аъзоси Ёқуб Мордухаев ҳозирги қайта қуриш ва ошкоралик даврида ҳам ўзини тўлқинлантирган воқеаларни қаламга олмоқда.

⊙ «Оқшом» газетасининг яна бир фидойиларидан бири Абдуфаттоҳ ота Набихўжаев ҳақида ҳар қанча илиқ сўзларни айтса арзийди. Кўп йиллар ўз умрини республикамизда матбуот тарқатиш ишига, одамларга зиё улашишга бағишлаган бу отахон ҳам тиниб-тинчиш нималигини билмайди. Тошкент шаҳри маҳаллаларида қарор топаётган янгича анъаналар ҳақидаги гаплар ҳам, шаҳримиз ҳуснига доғ бўлиб тушаётган камчиликлар ҳам, оилавий масалалар-у транспорт қатновидаги камчиликлар, хуллас, ҳар биримизни тўлқинлантираётган ва ечимини кутаётган муаммолар отахоннинг доимо диққат-марказида туради.

Эсимизда, газета энди чиқа бошлаган пайтлар. Янги Тошкентни тиклаётган қардош бинокорлар ҳақида зудлик билан мақола тайёрлаш зарур бўлиб қолди: мушкулимизни Абдуфаттоҳ ота осон қилдилар. Пешинда берилган топшириқ асосида кечқурун улар тайёрлаган мақола қўлимизга тегди. Шунга ҳам 22 йил бўлибди. Шунча йилдирки улар «Оқшом» газетаси билан яқиндан ижодий алоқададлар: «Меҳнат ветерани» медали ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий нишони кўксини безаб турган бу отахонга ҳар доим бардамлик ва сиҳат-саломатлик тилаймиз.

⊙ Анатолий Васильевич Анисимовнинг ҳозирги асосий касби токарлик. Токарлик дастгоҳини қанчалик моҳирлик билан бошқарса журналистик қаламини ҳам шунчалик усталик билан юргизади. Унинг экономика мавзуида ёзган мақолалари фактларга бойлиги, мушоҳадаларга зўрлиги билан ажралиб туради.

— Бунинг бош сабаби, — дейди Анатолий Васильевич, — В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида узоқ йиллар мобайнида инженер-социолог бўлиб ишлаганим, ҳозирги иш жойим—Тошкент электрон-техника заводида аралаш касбларни эгаллаганимдир. Маълумки, ҳозир инсон омили масалаларига муҳим эътибор беріляпти. Шу боисдан мақолаларнинг бош мавзуини шунга қаратишни мен ўзимнинг ишчи бурчим ва виждоним деб биламан.

А. В. Анисимов бу мулоҳазалари билан жуда ҳақ. Шу боисдан биз Тошкент электрон-техника заводининг бу фидойи ишчисидан, актив жамоатчи мухбиримиздан бундан буён ҳам фактларга бой мақолалар кутишга ҳақлимиз.

⊙ Баҳор байрами — 1 Май арафасида редакция йўлагида беғубор қаҳ-қаҳа янгради. Ҳамкасбларимиздан бири ҳазил аралаш «Билол Аминов келяптилар шекилли», деди. Биров бу гапга ишонди, биров ишонмади. Лекин ҳалиги дўстимиз ҳақ бўлиб чиқди. Орадан бироз ўтгач юзида табассум билан Билол ака кўриндилар.

Ҳазил-мутойибага, аскияга мойил бўлган Билол аканинг аксарият мақолалари жиддий муаммоларни қамраб олиши билан ажралиб туради. Билол Аминов анча йиллардан бери «Тошкент оқшоми»нинг актив жамоатчи мухбири бўлиб келяпти.

Тарих фанлари кандидати бўлган бу олимнинг этнографияга қизиқиб қолиши сабабини суриштирдик. Маълум бўлишича, VI жаҳон ёшлари ва студентларининг фестивалида қатнашиш Билол Аминов қалбида бу фанга нисбатан меҳр уйғотган экан. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тарих институтида узоқ йиллардан бери ишлаб келаётган чоғида йирик этнограф мутахассислар билан яқиндан мулоқотда бўлди.

Халқ турмуши, маданияти, урф-одатлари билан боғлиқ мавзуларда қалам тебратишни у жуда яхши кўради. Оқшомхонлар унинг «Инсон одоби билан», «Мангу эҳтиром», «Хотира ёлқини», «Инсон хотираси» каби рисолаларини, «Оқшом» саҳифаларида эълон қилинган турли мавзудаги мақолаларини мароқ билан ўқиганлар. Газетамиз жонкуяри Билол Аминов илмдан мақсад амалиётдир, деган шиор остида изланиб ижтимоий фанларни амалиёт билан боғлаш, турмушга яқинлаштириш ҳақида ҳам илмий, ҳам амалий изланишлар олиб бормоқда.

⊙ Тошкент тўқимачилик комбинатида чиқадиган кўп нусхали «Тўқимачилар овози» газетасининг ходими Зулфия Дўстмуҳамедова ҳам «Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири сифатида ишчилар ҳаётидан турли лавҳа ва корреспонденциялар ёзиб келаётган журналистларимиздан. «Оқшом» газетасининг оператив юмушларини тез-тез унга топширишга тўғри келиб туради. Бундай топшириқларни соз бажариш Зулфияга хос фазилатлардан биридир.

⊙ — Менинг «Тошкент оқшоми»даги биринчи мақолам 1966 йилда чиққан эди, —дейди тарих фанлари кандидати Ҳамдам Содиқов. — Шундан бери мен ўзимни оқшомчи деб ҳисоблайман.

Бу ерда шуни таъкидламоқчимиз: Тошкент темирйўл транспорти инженерлари институтининг доценти Ҳамдам Содиқов газетада ҳарбий-ватанпарварлик мавзуидаги, Тошкентнинг тарихи билан боғлиқ кўпгина публицистик мақолалари билан қатнашиб келаётган муаллифларимиздан.

Унинг шахсий архивида армия генерали П. А. Батовдан келган ёрлиқ сақланади. Бунга у ҳарбий-ватанпарварлик мавзуидаги мақолаларни ёритишдаги фидойилиги учун сазовор бўлган.

— Деярли 20 йилдан буён Ўзбекистонда революцион ҳаракат тарихи билан қизиқаман, шу мавзу юзасидан олиб борган илмий-тадқиқот ишларим бўйича «Туркистонда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг социал-сиёсий замирлари» мавзуидаги монографияни ниҳоясига етказдим, — дейди Ҳамдам Содиқов.—Лекин мен ўзимни тарихчи олим сифатидан ташқари газетанинг фидойи журналисти деб биламан.

Ҳамдам Содиқовнинг ушбу сўзларига бирор қўшимча қилиш қийин. Чунки чинакам матбуот жонкуярининг сўзлари ана шундай бўлади.

Шуниси қувончлики, бундай жонкуярларнинг сафи «Тошкент оқшоми» газетасида кун сайин кенгайиб бормоқда. «Ишончли мулоқот»га телефон орқали мурожаат қилган оқшомхон Дилбар Назарованинг гаплари чиндан ҳам тўғри. Биз Сиз, азиз жамоатчи мухбирларимизга таянганимиз, Сизларнинг яқиндан мададингиз туфайли «Оқшом» саҳифаларида мақолаларнинг янада ранг-баранг бўлиши формаларини излаб топяпмиз. Бунинг учун биз Сизларга, бугунги Матбуот кунида самимий миннатдорчилик билдирамиз ва юқорида номлари келтириб ўтилган муаллифларимиздан бошқа авторларимизнинг ҳам номларини фахр билан тилга оламиз.

Икки йилдан бери «Тошкент оқшоми» газетасининг республикамизнинг барча областларига обуна йўли билан етказилиши бизнинг муаллифларимиз сафини янада кенгайтирди. Биз бундан жуда хурсандмиз.

⊙ Биз бугун Матбуот кунида «Оқшом» саҳифаларида ўзларининг бири-биридан сермазмун мақолалари билан қатнашиб келаётган жамоатчи муаллифларимиздан кекса журналист, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Л. Ҳамроев, ишчи С. Чинаев, фалсафа фанлари кандидати, доцент К. Маҳмудов, педагоглар Ф. Нуриддинов, Ҳ. Йўлдошев, С. Султонов, М. Улуғова, шарқшунос А. Ирисов, М. Ҳасанов, врач Н. Қосимов, Қ. Низомов, Ш. Турсунов, А. Умаров, шахматчи М. Муҳиддинов, юрист А. Ҳасанов, журналист Ф. Абдураҳимов, К. Мезенцева, олим О. Тўраева, С. Ирисхўжаева, М. Расулева, М. Усмонов, А. Алиев, Н. Алиев, Б. Валиев, санъатшунос М. Аҳмедов, слесарь Р. Акбаралиев, пенсионер С. Хабибуллина, Л. Ҳамидов, «Саломатлик» клуби жамоатчилик кенгашининг аъзолари бўлмиш таниқли медик олимларимиз — профессорлар Н. Мажидов, М. Комилов, У. Мираҳмедов, Х. Алимов, Т. Искандаров, М. Нуриддинов, У. Зокиров, шунингдек медицина фанлари доктори Ш. Назаров, доцент Э. Қосимов, доришунос М. Набиев, Д. Хўжаева, М. Мирзашарипов, республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан бизга мактуб йўллаётган М. Самадов, М. Асқаров, Ш. Субхонов, У. Холиқов, Р. Исҳоқов, Р. Орипов, Э. Мажидов, Ҳ. Аминов ва бошқа кўпдан кўп газетхонларимиз номларини фахр билан тилга олиб уларга миннатдорчилик изҳор этамиз, бугунги байрам билан сидқидилдан қутлаймиз, доимо сиҳат-саломатлик, яхши кайфият уларга ҳамиша ёр бўлишини тилаб қоламиз.

Солиҳ БОҚИЕВ.

СУРАТДА: бизнинг азиз муаллифларимиз — «Тошкент оқшоми» жамоатчи мухбирлари редакцияда меҳмонда (чапдан ўнгга) Тошкент тўқимачилик комбинатида чиқадиган «Тўқимачилар овози» кўп нусхали газетасининг ходими, СССР Журналистлар союзининг аъзоси Зулфия Дўстмуҳамедова, В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон-техника заводининг токари, «Оқшом» жамоатчилик редакцияси кенгашининг аъзоси Анатолий Васильевич Анисимов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, медицина фанлари кандидати, Пирогов мукофотининг лауреати Зикрилла Эгамбердиев, Тошкент темирйўл транспорти инженерлари институтининг доценти, тарих фанлари кандидати Ҳамдам Содиқов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, шахсий пенсионер Абдуфаттоҳ Набихўжаев, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист, СССР Журналистлар союзининг аъзоси Ёқуб Мордухаев, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих институтининг катта илмий ходими, тарих фанлари кандидати Билол Аминов.

Неъмат Шарипов ва Тўлқин Каримов фотоси.

Тут ва шотут

Ўлкамиз ноз-неъматларга бой. Ана шулардан бири — оқ тутдир. Уни яна балх тут деб ҳам юритишади. Оқ тут барги ўз таркибида каротин, витамин, эфир мойи, микроэлементлар, ошловчи, бўёқ ва бошқа моддалар сақлайди. Мевасида эса қандлар, органик кислоталар, пўстлоғида тригонелин алкалоиди ва бошқа моддалар бор. Табобат илмининг бобокалони Абу Али ибн Сино тут ҳақида шундай ёзган: «...Нордон тут оғиз ва томоқ шишларини қайтаради. Унинг барги эса томоқнинг икки томонидан чиққан шишларга ва томоқ оғриғига қарши ишлатилса фойдадир. Нордон тутнинг қуритилгани ёмон яраларга фойда қилади. Тутнинг ҳамма хилини ҳам овқатдан илгари ейиш керак. Агар тут барги ёмғир сувида қайнатиб ишлатилса, сочни қорайтиради...»

Халқ табобатида оқ тут меваси киши ҳарорати кўтарилганда, ичак хасталикларида, қонни тозаловчи ва кўпайтирувчи дори сифатида қўлланилади. Тут пўстлоғини қайнатиб, турли яраларни даволашда, балғам кўчирувчи, пешоб ҳайдовчи омил тариқасида ишлатилади. Барг қайнатмаси ҳам шамоллаганда ҳароратни пасайтирувчи дори сифатида яхши наф келтиради. Оқ тут меваси яна юрак хасталикларида, яъни юрак мушаги қисқариш қувватининг сусайиши — миокардиодистрофияга яхши даво ҳисобланади.

Оқ тут билан бир қаторда шотут ҳам табобатда ғоят фойдалидир. Шу боис фикримизни исботловчи бир ҳаётий мисол келтирамиз.

Р. исмли киши томоқ оғриғига чалинган эди. Турли хил дори-дармонлар билан даволанди. Аммо яна қайта касалга чалинаверди. Унга керакли дорилар билан бирга шотут мевасидан тайёрланган мураббо истеъмол қилиш лозимлиги уқтирилди. Кунлар ўтиб, бемор соғайиб кетди... Шотут меваси — қора ёки бинафша ранг. Мева ўз таркибида органик кислоталар, қандлар, пектин, бўёқ ва бошқа моддалар сақлайди. Шундай моддалар таркибида жо бўлганлиги учун бир талай хасталикларни даволашда ишлатилади. Жумладан, уни меваси ва мева шираси оғиз, томоқдаги шишларни, дизентерия касаллигини даволашда ажойиб малҳамдир. Барги ангинага, қуритилмаган баргидан олинган шира эса тиш оғриганда фойда қилади. Шотут меваси чилонжийда меваси билан бирга дифтерия ва скарлатина хасталикларини даволашда яхши омилдир. Шотут меваси яна киши танаси ҳарорати кўтарилганда иситмани пасайтирувчи, чанқоқни босувчи дори сифатида ҳам ишлатилади. Оғиз бўшлиғи яраланганда шотут мевасининг қайнатмаси билан оғиз чайилади. Бош оғриғини қолдиради. Иштаҳани очади, қувват бахш этади. Демак, тут пиллачиликда асосий озуқа базаси бўлибгина қолмай, инсон саломатлигини асрашда ҳам муҳим роль ўйнайди. Шунинг учун уни авайлаб асрашимиз, кўпайтиришимиз даркор. Тутни ўтин сифатида ишлатишга мутлақо йўл қўймаслигимиз керак.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ,
доришунос.

Бувижон, ўқиб беринг

Ленин бобомга раҳмат!

— Жаҳонда азиз инсон,
Болаларга меҳрибон,
Болаларга жону тан,
Ким эди айт-чи,
Нишон?
—Улуғ Ленин бобомиз!
— Яшасин бу ҳур
замон,
Юрт обод ва фаровон.
Шу эркин турмуш учун,
Аямаган ҳеч кучин,
Бу ким эди энг доно,
Айтиб бергин-чи, Барно?
—Улуғ Ленин бобомиз!
— Шундай одамга
раҳмат,
— Ленин бобомга
раҳмат!

Совға

Бувим келди
Белин ушлаб.
Чарчагандек
Роса ишлаб.
«Вой-вой» белим,
Деди бувим.
Хўп толиққан
Эди бувим.
— Шу тоғора
Енгилку-я.
Нақ белимни
Тешворди-я.
Тўйга борсак,
Ошнинг хоми.
Жонга тегар,
Ёғи томиб.
— Эй, бувижон, —
Дедим секин.
Ҳафа бўлманг,
Айтсам лекин.
Онлада
Табарруксиз.
Пинжингизда
Биз ўғил-қиз.
Кўтармангиз
Асло тугун,
Ҳолингизни
Кўрдик бугун.
Тўйга, буви,
Майли боринг.
Ширингина
Совға олинг.

Юнус ТОЛИПОВ,
ишчи.

Сўраган эдингиз...

Вояга етмаган бўлсангиз

Яқин кунларда биз 10-синфни битирамиз. Синфимиздаги кўпчилик ўқувчилар завод ва фабрикаларда ишлашга аҳд қилишди. Хўш, бизга ўхшаш ёшлар ишлаш учун қандай қонун-қоидаларга риоя қилишлари керак!

А. Салимжонов, Б. Ҳасанов,
мактаб ўқувчилари.

Меҳнат ҳақидаги қонун 16 ёшга тўлмаган шахсларнинг ишга қабул қилинишини тақиқлайди (Ўзбекистон ССР Меҳнат қонунлари кодексининг 200-моддаси). Фақат алоҳида ҳоллардагина корхона, ташкилот, муассаса касаба союз комитети билан келишилган ҳолда 15 ёшга тўлган шахслар ишга қабул қилинишига йўл қўйилади.

Меҳнат муносабатларида вояга етмаганларнинг ҳуқуқи вояга етганларнинг ҳуқуқи билан тенглаштирилади. Меҳнат муҳофазаси, иш вақти отпуска соҳаларида ва меҳнатнинг айрим бошқа шароитларида вояга етмаганлар қонунларда белгиланган имтиёзлардан фойдаланадилар. Ўн саккиз ёшга тўлмаган шахслар меҳнатини оғир ишларга, шароити соғлиққа зарарли ёки хавфли бўлган ишларда, шунингдек ер ости ишларида қўллаш тақиқланади. 18 ёшга тўлмаган шахслар аввало медицина кўригидан ўтказилганларидан кейингина ишга қабул қилинадилар ва ҳар йили медицина кўригидан мажбурий тартибда ўтказиладилар.

Вояга етмаганларнинг меҳнат шароитини яхшилаш, уларнинг дам олиши ва ўқиши манфаатини кўзлаб қисқартирилган иш куни белгиланади. У 16 ёшдан 18 ёшгача бўлган шахслар учун ҳафтасига 36 соат, 15 ёшдан 16 ёшгача бўлганлар учун эса ҳафтасига 24 соатдан иборат бўлади. Олти кунлик иш ҳафтасида 15 ёшдан 16 ёшгача бўлганлар учун иш кунининг муддати 4 соат, 16 ёшдан 18 ёшгача бўлганларники эса 6 соат бўлади. Агар вояга етмаганлар беш кунлик иш ҳафтаси шароитида ишласалар, уларнинг иш сменаси муддати шунга мувофиқ равишда беш ва етти соатдан ортиқ бўлиши мумкин эмас. Вояга етмаганларни иш вақтидан ташқари ишларга тортиш тақиқланади. Қонунчиликда, шунингдек, бундай ишчиларни тунги ишларга ҳамда дам олиш кунлари ишлашга жалб этиш ҳам тақиқланади. Вояга етмаганлар учун кечки смена кечаси соат ўндан кеч тугаши мумкин эмас.

Вояга етмаган ишчи ва хизматчиларга ҳар йили фойдаланиш учун бир календарь ой муддат билан отпуска берилади. Қонун муайян корхона, муассаса, ташкилотда узлуксиз ўн бир ой ишламасдан олдин ходимнинг илтимосига биноан, биринчи иш йилида, яъни аванс тариқасида отпуска берилувчилар қаторига вояга етмаганларни ҳам киритади. Уларга йиллик отпуска ёз пайтида ёки уларнинг хоҳишига қараб йилнинг исталган вақтида берилади. Уларга қисқартирилган иш вақти учун иш ҳақи тўлиқ иш кунида ишлайдиган катта ёшли ишчиларникига тенг миқдорда бўлиши таъминланади.

Вояга етмаганлар ҳуқуқини муҳофаза қилиш мақсадида уларни маъмурият ташаббуси билан ишдан бўшатишда, ишдан бўшатишнинг умумий тартибига риоя қилишдан ташқари, фақат вояга етмаганлар ишлари билан шуғулланувчи район (шаҳар) Совети ижроия комитети қошидаги комиссия розилиги билан йўл қўйилади. Қонунда кўрсатилган айрим ҳолларда маъмурият ташаббуси билан вояга етмаган ишчи ёки хизматчи ишдан бўшатилганида уни, албатта, бошқа ишга жойлаштирилади.

А. ҲАСАНОВ,
юрисконсульт.

Давр билан ҳамнафас

Ҳар бир касбнинг ўз мураккаб жараёни бўлганидек, корректор ҳам газета чиқаришдек масъулиятли вазифада бевосита иштирок этувчи ходим. Корректор назоратидан ўтмаган бирон бир мақола ёки хабар бўлмайди. Жумлаларнинг тўғри тузилиши, орфографик ва стилистик хатолар корректор томонидан тўғриланади, қолипга солинади.

Мамлакат Юсупова ҳам мана 22 йилдирки «Тўқимачилар овози» кўп нусхали газетасида корректор бўлиб ишлаб келмоқда.

— Кўп нусхали газета корхона ҳаётини яққол акс эттирувчи кўзгу ҳисобланади, — дейди Мамлакат опа. — Қайта қуриш даврида комбинатдаги камчиликлар ошкора руҳда очиб ташланмоқда. Кўшиб ёзиш, хўжасизлик, кадрлар қўнимсизлиги аёвсиз танқид қилинмоқда. Ишлаб чиқариш ва социал фаолият: ишчиларнинг яшаш шароитлари, дам олиши ва бошқа маиший шароитлар тўғрисидаги масалаларга бутун бошли газета саҳифалари бағишланаяпти. Материалларда илгари олға сурилмаган фикрлар, ечилмаган муаммолар дадил олиб чиқила бошланди. Айниқса, хўжалик ҳисоби, янги иқтисодий шароитларда ишлашнинг илк қадамлари ҳар томонлама ёритилишига муҳим эътибор берилмоқда. Газетада «Қайта қуриш ва биз», «Хўжалик ҳисоби: илк қадамлар», «Ишчи ташвишлари» каби янги рубрикалар ташкил этилган бўлиб, унда қайта қуриш ишига халақит бераётган нуқсон ва камчиликлар рўй-рост очиб ташланмоқда.

Ҳа, Мамлакат опа ҳам ўз ҳамкасблари қатори касбини севган аёл. Энг муҳими у меҳрибон она. 22 йил газета редакциясида корректорлик қилиш осонми? Ҳамкасблари бу аёл тўғрисида илиқ сўзлар айтишди. Ҳар касбнинг ўз гашти ва машаққати бор. Мамлакат Юсупова ўз касбини улуғлаб, ардоқлаб келаётган бахтли инсон. Зеро, инсон ўз бахтини ҳалол меҳнатидан топади.

Раҳмонали АКБАРАЛИЕВ.

СУРАТДА: корректор М. Юсупова.

Фидойи

Хуршид кўчасидаги уч қаватли шифохона биноси сўлим табиат бағрига ўралгандек. Бу ерда ҳаммаёқ ораста, саранжом-саришта. Шу масканда Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институти ва унинг шифохонаси жойлашган. Бу ерда врачлар, ҳамширалар ишлайдилар. Даволанувчи кишилар учун ҳар куни керак бўлиб турадиган яна бир зарур касб соҳиби ҳам бор. У газета киоскачисидир.

«Союзпечать»нинг бу масканда жойлашган дўкони ҳар тонг эрта очилади. Унинг соҳибаси босмахона бўёғи кетмаган бугунги газеталарни пештахтага тартиби билан териб чиқади. Шундан кейин савдо қизғин бошланади.

— Назирахон, менга «Правда», «Известия», «Совет Ўзбекистони», «Оқшом» газеталарини беринг, — дейди шифохона халатидаги бемор отахон. У киши бир даста газеталарни олиб сотувчига раҳмат айтиб қайтади. Юзлаб газетхонлар ҳам қизиқиш билан газета ва журналларнинг янги сонларини сотиб олишади ва палаталари томон йўл олишади.

Ҳар куни шифо масканида даволанувчиларга ширин муомала, намунали хизмат қиладиган киоскачининг ибратли фазилати бор. У юришга қийналадиган кекса беморлар учун палатама палата юриб газеталарни тарқатади. Кун бўйи ҳамманинг раҳматини олишга ҳаракат қилади.

Назира Абдураҳмонова қарийб ўттиз йилга яқин вақтдан буён шу ерда киоскачилик юмушини ардоқлаб келмоқда. У ҳар куни вазифасини ҳалол, садоқат билан бажаради. Эл ҳурматига сазовор бўлгани учун ҳам икки марта муносиб тақдирланди. СССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан дастлаб «Шавкатли меҳнати учун» медали ва 1986 йилда эса Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Тошкент шаҳар «Союзпечать» агентлиги коллективи ва кўплаб киоскачилар илғор ва тажрибали фидойи хизматчи Назира Абдураҳмонова сингари касбдошлари билан доимо фахрланадилар.

Дилором ИКРОМОВА.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР Даволаш маркази РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Касб танлаймиз!

«ТЕХНИКА РЎЗҒОРДА» МАКТАБ-МАГАЗИНИ ҚОШИДАГИ 5 ОЙЛИК КУРСЛАРДА

ўқиш жараёнида эгалланадиган товаршунослик, этика, эстетика ва психологияга оид билимлар комплекси, шунингдек практика даврида ҳосил қилинадиган амалий кўникмалар ўқувчилар учун яхши ҳаёт мактаби вазифасини ўтайди ва уларнинг замонавий, малакали сотувчи бўлиб етишишларига замин яратади.

Ўқишга 10-синф маълумотига эга, Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган қизлар қабул қилинади.

Ойига 63 сўмгача стипендия тўланади.

Курсларни битирганларга кичик сотувчи малакаси берилади ва улар «ТАШХОЗТОРГ» магазинларидан бирига ишга юбориладилар.

Орадан бир йил ўтгач, ёш мутахассислар Тошкент совет савдоси техникумининг кечки ёки сиртқи бўлимида ўқишни давом эттиришлари мумкин.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: паспорт, маълумот ҳақида ҳужжат, 5х6 см. ҳажмдаги учта фотосурат, турар жойидан справка, «Ташхозторг» директори номига ариза.

«ТАШХОЗТОРГ» АДРЕСИ: Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси, 24-уй (кадрлар бўлими). Ҳужжатлар соат 9 дан 18.00 гача қабул қилинади.

«ТЕХНИКА РЎЗҒОРДА» мактаб-магазинининг адреси: «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» проспекти, «Марказ-14» квартали, 24-уй.

«ТАШХОЗТОРГ» (Телефон: 91-59-43).

Автомашина эгалари диққатига!

Авто-комби кафолати

Агар Сиз ўз вақтида Автокомби страхованиеси шартномасини тузиб қўйсангиз, автомашинангиз авария, ёнғин, табиий офат, деталлар ёки багаж ичидаги нарсалар ўғирланиши, шунингдек ўзга шахсларнинг эҳтиётсиз ҳаракатлари оқибатида шикаст топган тақдирда кўрилган зарар ўрнини Госстрах органлари қоплайди.

БУ ШАРТНОМАГА БИНОАН ҚУЙИДАГИЛАР СТРАХОВАНИЕ ҚИЛДИРИЛГАН ҲИСОБЛАНАДИ:

автомашина — ўзининг ҳақиқий қиймати миқдорида;

багаж — 500 сўмга;

ҳайдовчи ва страхование қилдирувчи — ҳар бири 1000 сўмга.

Страхованиенинг бу тури тўғрисида тўла маълумотни исталган Госстрах инспекциясидан олиш мумкин.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ДАВЛАТ СТРАХОВАНИЕ БОШҚАРМАСИ.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМЛИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

11, 12, 13 МАЙ СОАТ 19.30 ДА

Ўзбекистон ССР халқ артисти

НУРИДДИН ҲАМРОҚУЛОВ

ИШТИРОКИДА

катта концерт

ҚАТНАШАДИЛАР:

Дадахон ҒАНИЕВ, Зулҳумор ҚОДИРОВА

Программани Машраб НАЗАРОВ олиб боради.

Касса соат 14.00 дан очиқ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

И. А. ЛИХАЧЁВ НОМИДАГИ МОСКВА АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ ВА УНИНГ СМОЛЕНСК ОБЛАСТЬ ЯРЦЕВО ШАҲРИДАГИ ФИЛИАЛИГА:

1-2 йил муддат билан йиғувчи-слесарь, токарь, фрезерчи, газ пайвандчи, автомат линияларнинг оператори (осма равишда ҳаракатланувчи конвейерлар), **сонли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, моделчи, механика-йиғув ишлари слесари, ремонтчи-слесарь, бошқарув системасининг оператори, стерженчи, йўнувчи, термист, гальваник, қурилиш касбидаги бошқа ишчилар.**

Ихтисоси бўлмаган кишилар ишдан ажралмаган ҳолда касбга ўргатилади.

Ишга 20 дан 40 ёшгача бўлган (Совет Армияси сафларида ўз хизмат бурчини ўтаб бўлган), ёлғиз эркаклар ва 18 дан 30 ёшгача бўлган ёлғиз аёллар таклиф қилинади.

Заводга ишга келган кишилар билан тегишли шартнома тузилади, уларга темир йўл орқали иш жойига етиб олиш йўл харажатлари, суткалик ҳақ, ёрдам пули тўланади. 1 йил муддатга шартнома тузган кишиларга — 100 сўм, 2 йил муддатга шартнома тузган кишиларга — 200 сўм пул тўланади, заводга етиб келиниши билан уларга квартира типидаги ётоқхонадан жой берилади ҳамда Москва шаҳрида пропискадан ўтказилади.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Т. Шевченко кўчаси, 64-уй, И. А. Лихачёв номидаги Москва автомобиль заводи вакилига.

СССР Алоқа министрлигининг

2-ИТТИФОҚ ДАВЛАТ ЛОЙИҲА ИНСТИТУТИ (ГСПИ-2)

бош экономист вакант вазифасига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, ГСП, Энгельс кўчаси, 24-уй. Телефон: 34-64-71 (кадрлар бўлими).

«Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмасининг

АХБОРОТ-ҲИСОБЛАШ МАРКАЗИ

ЕС-1035 электрон ҳисоблаш машинасига

МАШИНА ВАҚТИНИ **ИЖРАГА БЕРАДИ.**

Адрес: 700011, Тошкент шаҳри, Марказ-14, 27-уй. Справкалар учун телефон: 44-59-94.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

СИЗЛАР ШАҲАР МАГАЗИНЛАРИДАН ҚАНДАЙ ОРИГИНАЛ МАДАНИЙ-МАИШИЙ ВА ХЎЖАЛИК МОЛЛАРИНИ ХАРИД ҚИЛИШНИ ИСТАР ЭДИНГИЗ?

Ўз таклиф ва мулоҳазаларингизни қуйидаги адресга йўллашни сўраймиз; 700000, Тошкент шаҳри, 4403-абонент қутиси, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қошидаги халқ истеъмол моллари бўйича идоралараро мувофиқлаштириш маркази мутахассислари сизлардан келган фикр-мулоҳаза ва таклифларни диққат билан ўрганиб чиқадилар ва қизиқарли ғояларни ишлаб чиқаришга жорий этиш учун ҳамма куч-ғайратларини сарфлайдилар.

Ҳамза номидаги Тошкент давлат музика билим юрти кадрлар бўлимининг йўқолган

ПЕЧАТИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Ташгаз» ишлаб чиқариш бирлашмасига тегишли 046513 дан 0466524-номергача бўлган техника текшируви ўтказиш учун берилган йўқолган

КВИТАНЦИЯ ДАФТАРЧАЛАРИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлигининг Тошкент автомобиль транспорти ва ундан фойдаланиш комбинатига берилган 2-ТМ формадаги 14688 номерли йўқолган

ТОВАР-ТРАНСПОРТ НАКЛАДНОЙИ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Даволаш маркази

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг «Болаларга ихтисослашган даволаш-консультаций ёрдами кўрсатишни яхшилаш» ҳақидаги қарорига биноан Ўрта Осиё медицина педиатрия институти қошида Республика педиатрия-диагностика маркази тузишга киришилди. 1000 ўринга мўлжалланган бу марказ 17 ихтисослашган бўлимдан ташкил топади. Бўлимларда марказий ва периферик асаб системаси касалликлари, медицина-ирсият касалликлари, туғма юрак пороги, травматология, буйрак касалликлари даволанади. Ихтисослашган даволаш-консультация ёрдами кўрсатиш тадбирлари кучайтирилади.

Ҳозир катталар учун мўлжалланган бўлимлар реконструкция қилиниб, болаларни даволаш учун ихтисослашган бўлимларга айлантирилмоқда. Ишлаб турган болалар бўлимлари замонавий диагностика аппаратлари билан қайта жиҳозланмоқда.

Янги эндоскопик аппаратлар, сунъий буйрак, барокамера, асаб системасини текширувчи аппаратуралар сотиб олинди. Ишга туширилаётган япон эхотомографи барча аъзолардаги касалликларни ҳеч қандай оғриқсиз, осонликча аниқлаб беради.

Янги ўрнатилган рентген телеаппаратураси, нурланиш таъсирини сезиларли даражада камайтиради, ундан студентларга машғулот ўтиш жараёнида ҳам муваффақиятли фойдаланилмоқда.

Янги ташкил этилаётган бўлимлардан сурункали геомодиализ (заҳарланган қонни ҳайдаб, янги қон қуйиш) бўлимида болаларда учрайдиган қон заҳарланиши ва буйрак касалликларини даволаш имконини беради. Оғир кечадиган касалликларни даволаш мақсадида организмга босим остида кислород юбориш бўлими очиляпти.

1989—90 йилларда Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги плани бўйича эски биноларни реконструкция қилиш ва бир неча янги даволаш корпуслари қуриш мўлжалланмоқда. Шу билан бир қаторда областлардан келганлар учун 50 ўринли меҳмонхона ҳам қурилади.

— Даволаш маркази яратилиши, — дейди институтнинг даволаш ишлари бўйича проректори Д. Н. Кузнецов, — республикамизда болалар касалликларини аниқлаш ва даволаш ишларини яхшилайди. Олис районларда ишловчи педиатрларга даволаш ва санитария профилактика ишларини яхшилашда амалий ёрдам кўрсатиш имконини беради.

Дилором СУЛТОНОВА.

Ҳайвонот оламида

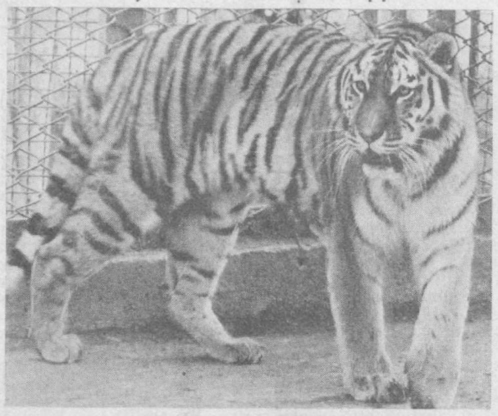

Амур йўлбарси.

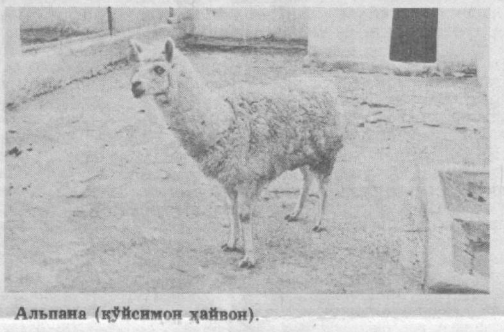

Альпака (қуйсимон ҳайвон).

Эчки ва оҳу.

Шохдор ҳўкиз. **Д. Аҳмедов фотолари.**

Давра суҳбатлари

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Химия институтида ўтказилган давра суҳбати ходимларда катта қизиқиш уйғотди. Давра суҳбатини муассаса хотин-қизлар кенгаши уюштирди. Институтнинг мажлислар зали одамлар билан лиқ тўла эди. Акушерлик ва гинекология илмий-тадқиқот институти етакчи мутахассисларининг оилани медицина жиҳатидан планлаштириш ҳақидаги фикрларини эшитиш учун қўшни ўсимлик моддалари химияси институтидан ҳам одамлар келишган эди.

— Оилани планлаштириш муаммоларига бўлган қизиқиш сезиларли даражада кучайди, — дейди Тошкент шаҳар Куйбишев районидаги «Билим» жамиятининг масъул секретари Д. Маликова. — Кўпгина коллективлардан шундай суҳбатлар ўтказиш ва лекциялар ўқиш ҳақида илтимослар тушмоқда. Шу сабабли химия институтидаги учрашувда қатнашган мутахассисларнинг суҳбатларини плёнкага ёзиб олишга қарор қилдик. Ҳозирча биз учун одат тусига кирмаган суҳбатларнинг фонограммалари кўпайтирилиб, тез орада район меҳнат коллективларида: бевосита аудиторияларда, маҳаллий радиоузеллар орқали мунтазам равишда эшиттириб борилади.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

Ўқишга марҳамат!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ ҚОМИТЕТИНИНГ

ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИ

1988-1989 ўқув йилига

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

16-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ УЧУН ТАРОҚЛОВЧИ, ХОМ ИП ТАЙЁРЛОВЧИ, ЙИГИРУВЧИ, КАЛАВАЛОВЧИ, ТЎҚУВЧИ КАСБЛАРИГА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАБ БЕРАДИ.

Ўқиш муддати 8-синфни битирганлар учун — 3 йил, 10-синфни битирганлар учун 6 ойдан 1 йилгача.

3 йил таълим оладиган ўқувчиларга ўқиш даврида 3 маҳал овқат, кийим-бош берилади. Билим юртини тамомлагач, улар ўрта маълумот ҳақидаги диплом оладилар ва уларга эгаллаган малакаси юзасидан разряд берилади. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

6 ой ва бир йил муддат билан таълим оладиган ўқувчиларга ойига 70 сўм стипендия, шунингдек ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаган ўқувчилар олий ўқув юртларининг кечки ва сиртқи бўлимларига ва техникумларга ўқишга киришда алоҳида имтиёздан фойдаланадилар. Комбинат қошида политехникум филиали мавжуд. Ўқувчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказишлари учун билим юртида тўқиш, бичиш ва тикиш тўгараклари, драма тўгараги, спорт секциялари ишлаб турибди, шунингдек улар учун Тўқимачилар маданият саройининг эшиклари очиқ. «Текстильщик» спорт комплекси уларнинг ихтиёрида, комбинат қошида профилакторий, Тошкент денгизида дам олиш зонаси бор.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш талаб қилинади: директор номига ариза, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумот ҳақидаги ҳужжат, таржимаи ҳол, яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), характеристика.

Аризалар ҳар куни, якшанбадан ташқари соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳри, 100-алоқа бўлими, Фрунзе районн, Абдулла Қаҳҳор кўчаси, 34-уй (2, 3, 80, 97-автобуслар; 25, 32-маршрутли таксиларнинг «16-СПТУ» бекати). Телефон: 55-44-85.

38-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

Билим юртида қуйидаги мутахассислар тайёрланади: токарлар, механика-йиғув ишлари слесари, слесарь-электриклар, бадиий бўёқчилар, дурадгорлар, холодильник қурилмалари мастери, электргаз пайвандчилар.

Ўқиш муддати 1—3 йил.

Ўқишга 8—10 синф маълумотига эга бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

8-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар ўқиш даврида 4 маҳал иссиқ овқат, бепул уст-бош кийим, 10-синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар стипендия оладилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Турар жойи билим юртидан узоқ бўлган ўқувчилар ётоқхона билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаган ўқувчиларга ҳукумат қарорига биноан ўқув юртларига кириб ўқиш учун имтиёзли йўлланмалар берилади.

Билим юртида спорт секциялари, вокал-чолғу ансамбли, бадиий ҳаваскорлик тўгараги, фото ва техника ижодиёти тўгараклари ишлаб турибди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: ариза, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, саломатлиги ҳақидаги справка, яшаш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Наримонов шаҳри, «Водник» массиви, Лихачёв кўчаси, 27«а»-уй. (183, 171-автобусларнинг «Водник» массиви» бекати).

56-ТОШКЕНТ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЙИГИРУВЧИ, ТЎҚУВЧИ, КАЛАВАЛОВЧИ, ХОМ ИП ТАЙЁРЛОВЧИ, ИП ЭШУВЧИ, ТАРОҚЛОВЧИ, ЎРОВЧИ, АЙЛАНТИРУВЧИ КАСБЛАРИ БЎЙИЧА МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1-3 ЙИЛ.

ЎҚИШГА 8-10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш даврида 3 йил таълим оладиган ўқувчилар бепул иссиқ овқат, кийим-бош; 10-синфни битириб ўқишга кирган ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия ва база корхона ҳисобидан қўшимча 40 сўм устама ҳақ билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида барча ўқувчиларга иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

3 йил таълим олган ўқувчиларга улар билим юртини тугатгач касб ўрганиб чиқиш билан бирга тўлиқ ўрта маълумот оладилар, билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаган ўқувчиларга техникумлар ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан ўқишга киришлари учун йўлланма берилади.

Ўқиш даври узлуксиз меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

ЎҚИШ ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юрти ўз ётоқхонасига, спорт комплексларига эга, техника ижодиёти, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турибди.

Билим юртига ўқишга киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари шарт: ариза, маълумот ҳақидаги ҳужжат, медицина справкаси, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), характеристика, яшаш жойидан справка.

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 18.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР—ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАШУВИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Адрес: 700198, Тошкент шаҳри, Сергели районн, Қўйлиқ массиви, 5 «Б» квартали, 51-уй (37э, 45, 55 104 111-автобуслар; 26-трамвай; 11, 30, 31-маршрутли автобусларнинг «Диспетчерская» бекати). Телефонлар: 90-61-11, 90-19-81, 90-60-09, 90-62-24.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 5/V да **Иоланта,** 6/V да **Балет кечаси.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 5/V да **Қутлуғ қон.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/V да **Ёшликда берган кўнгил,** 6/V да **Шайтон ва муридлар.**

Кино

5 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «АБАДИЯТ НИҲОЯСИ» (катта зал, 18.30, 20.45).

Чайка — «АБАДИЯТ НИҲОЯСИ» (18.30, 21.00).

Дружба — «ОЛТИН ЗАНЖИР» (жуфт соатларда).

Нукус — «СИРЛИ ВОРИС» (18.30, 20.45).

Қозоғистон — «АКУЛА БОҚУВЧИ» (ҳар соатда).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «СИРЛИ ВОРИС» (18.30, 21.00).

6 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи «АБАДИЯТ НИҲОЯСИ» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

Чайка — «СИРЛИ ВОРИС» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Дружба — «ОЛТИН ЗАНЖИР» (жуфт соатларда).

Қозоғистон — «АКУЛА БОҚУВЧИ» (ҳар соатда).

Искра — «ҚЎЛГА ОЛИШ» (12.00).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «СИРЛИ ВОРИС» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

К. Ёрматов номли — «ОЛҒИРЛАР» (тоқ соатларда).

АВТОМАТ-ЖАВОБ БЕРУВЧИ ТЕЛЕФОНЛАР:

Санъат саройи — 44-21-44, 44-21-34, 44-21-74.

Чайка — 77-06-20.

Тошкент Советининг 50 йиллиги — 78-47-25.

Қозоғистон — 35-24-92.

Ватан — 74-30-38.

Восток — 92-14-61.

Дружба — 67-96-15.

Шаҳар кинотеатрларида хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилашга оид таклиф ва истакларингиз билан Кинолаштириш бошқармасига 33-37-11 телефони бўйича мурожаат қилинг. Репертуардаги ўзгаришлар тўғрисида кинотеатрлардан тўлиқ маълумот олишингиз мумкин.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Ҳинд ва Африка филлари» аттракционининг гастроллари (7/V да 16,19.00 да).**

ОТА — ОНАЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА **театри томошабинларга қулайлик яратиш мақсадида,**

ТЕАТР ҚОШИДА

БОЛАЛАР ХОНАСИ ТАШКИЛ ҚИЛДИ.

Хонага 3—4 ёшли болалар қабул қилинади, Хона турли хил ўйинчоқлар билан безатилган. Спектакль давомида болалар билан малакали тарбиячи машғулот олиб боради.

ТЎЙЛАР МУБОРАК!

Тўй тантаналарида маданий хизмат қилишга мослаштирилган ва замонавий репертуарга эга бўлган

АВИАСОЗЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИДА

«САМО» АНСАМБЛИ

Бахт ва шодлик оқшомини кўнгилдагидек ўтказишда

ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

Буюртмалар ҳар куни соат 17.00 дан Маданият саройининг 2-қават, 90-хонасида кассага пул тўлаш йўли билан қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Авиасозлар шаҳарчаси, Лисунов кўчаси, Авиасозлар маданият саройи (15, 23, 48, 72, 151, 154, 164-автобуслар; 3, 23-трамвайларнинг «Маданият саройи» бекати, метрода «Чкалов» станциясигача борилади).

«Таштекстильшвейторг» коллективи торгнинг юридик бўлими бошлиғи М. А. Камолхўжаевга онаси

Сабри КАМОЛХУЖАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Шарқшунослик институти коллективи кичик илмий ходим А. Р. Соҳибоевга онаси

Муборак СОҲИБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиш — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 08708. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 18.00 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). А. —2111. Тиражи — 107820. 54690. 1 2 3 4 5 6 7 89 10.